

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΊΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πτυχιακή Εργασία

ΘΕΜΑ:

**«ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΣΙ
ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΣ
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ
ΑΓΟΡΕΣ»**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΤΕΡΝΕΚΤΣΗ ΧΡΥΣΗ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ:

Δροσοπούλου Παναγιώτα

ΠΑΤΡΑ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	
Κεφάλαιο 1 ^ο Η Ιστορία του ελληνικού κρασιού.....	
Κεφάλαιο 2 ^ο Οι ποικιλίες και οι τύποι των κρασιών.....	
Κεφάλαιο 3 ^ο Η Νομοθεσία.....	
Κεφάλαιο 4 ^ο Μικρό λεξιλόγιο.....	
Κεφάλαιο 5 ^ο Κρασί και ανθρώπινη υγεία.....	
Κεφάλαιο 6 ^ο Ο ευρωπαϊκός αμπελοοινικός κλάδος.....	
Κεφάλαιο 7 ^ο Τα ξένα κρασιά και ο Παγκόσμιος πόλεμος του κρασιού..	
Κεφάλαιο 8 ^ο Αναπτυξιακές προοπτικές του τομέα άμπελος και οίνος...	
Βιβλιογραφία:	

Εισαγωγή

Πολιτιστική κληρονομιά δεν είναι μόνο η Ακρόπολη, τα αγάλματα και τα αρχαία κείμενα, είναι και η καθημερινή ζωή στο διάβα των αιώνων. Είναι οι μικρές και μεγάλες αγωνίες των προγόνων μας για την επιβίωση σ' αυτή την άκρη της Ευρώπης.

Αυτή την πολιτιστική κληρονομιά καθώς και ότι σήμερα μας δίνει μαζί της θέλουμε να σας δείξουμε, κι' ελπίζουμε να το πετύχουμε.

Ένα από τα προϊόντα αυτής της γης και στοιχείο της κληρονομιάς μας είναι και το κρασί. Αυτό, κυρίως λόγω της αλκοόλης που περιέχει, ξεχώρισε μέσα στο χρόνο, απ' τ' άλλα προϊόντα της γης. Του αναγνωρίστηκε θεϊκή παρουσία και συνταξιδεύει μ' αυτό το λαό για πάνω από 4.000 χρόνια.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ

Αμπέλι και Κρασί

Η καταγωγή του αμπελιού ως φυτού, είναι παλαιότερη του ανθρώπου. Παρά τα πολυάριθμα ευρήματα, τις αναφορές στα κείμενα αρχαίων συγγραφέων, τις

παραστάσεις των αγγείων και τις άλλες μαρτυρίες, δεν μπορούμε να ισχυριστούμε με βεβαιότητα ότι η ιστορία του αμπελιού έχει γραφτεί πλήρως. Πριν ακόμη τη μεγάλη περίοδο των παγετώνων, όπως μαρτυρούν ευρήματα, υπήρχαν αμπέλια ακόμη και στις πολικές περιοχές. Κατά την περίοδο των παγετώνων το αμπέλι άρχισε να εκτοπίζεται από τις βόρειες με ψυχρό κλίμα περιοχές, και η ανάπτυξή του περιορίστηκε σ'αυτές με εύκρατο κλίμα κατάλληλες κλιματολογικά, κυρίως στην περιοχή του Καυκάσου, που θεωρείται και η πατρίδα του, αλλά επίσης και στη Μεσοποταμία. Ο Καύκασος, η Μεσοποταμία και η αρχαία Αίγυπτος πρέπει να θεωρηθούν οι κοιτίδες της αμπελουργίας και, φυσικά, οι πατρίδες του κρασιού.

Όσο για το κρασί η ιστορία του μπλέκεται αναντίρρητα μ' αυτήν του ανθρώπου. Οι επιστήμονες δέχονται ότι ο πολιτισμός αρχίζει από την εποχή που ο άνθρωπος έπαψε να ζει νομαδική ζωή και καλλιέργησε τη γη. Θα ήταν επίσης σωστό, να υποθέσουμε ότι το πέρασμα από τη νομαδική ζωή στον πολιτισμό άρχισε όταν οι πρώτοι καλλιεργητές "δούλεψαν" το αμπέλι. Επειδή είναι απ' τα είδη του φυτικού βασιλείου,

που χρειάζεται αρκετά χρόνια για να αποδώσει καρπούς, το αμπέλι έδεσε τους πρώην νομάδες με τη γη. Δεν γνωρίζουμε όμως σε ποια ιστορική στιγμή "φτιάχτηκε" και άρχισε να καταναλώνεται το κρασί. Κουκούτσια σταφυλιών που βρέθηκαν μέσα στις σπηλιές των προϊστορικών ανθρώπων μας οδηγούν στην υπόθεση ότι το κρασί ίσως να είναι πιο παλιό από την "Ιστορία". Οι γραπτές αναφορές των λαών του Καυκάσου, της Μεσοποταμίας, της Αιγύπτου και αργότερα των αρχαίων Ελλήνων αναφέρονται στο κρασί και το συνδέουν με τους θεούς. Σίγουρα πάντως οι ρίζες της γέννησης του χάνονται στα βάθη των αιώνων τουλάχιστον 5.000 χρόνια από σήμερα.

Στην Ελλάδα δεν είναι ακριβώς γνωστό πότε άρχισε η καλλιέργεια του αμπελιού, ίσως γύρω στο 15ο αιώνα π.Χ. Δεν υπάρχει επίσης συμφωνία για το ποιο δρόμο ακολούθησε για να φτάσει στην πατρίδα μας. Άλλοι λένε ότι ήρθε από τη Φοινίκη μέσω Κρήτης στη Νάξο και ύστερα στην υπόλοιπη Ελλάδα. Άλλοι δίνουν την προτεραιότητα στην Αιτωλία και άλλοι στη Θράκη. Είτε από τον ένα δρόμο είτε από τον άλλο, η αμπελοκαλλιέργεια εξαπλώθηκε γρήγορα σ' ολόκληρη την Ελλάδα και κατέκτησε σημαντική θέση στην οικονομία του τόπου, πράγμα που μαρτυρούν και τα πολυάριθμα νομίσματα με απεικονίσεις σταφυλιών. Όποιος λοιπόν και αν ήταν ο δρόμος, το κρασί είχε σπουδαία θέση στη ζωή της αρχαίας Ελλάδας σε τέτοιο βαθμό που ο Διόνυσος, θεός της άγριας βλάστησης στην αρχή, να συνδεθεί σχεδόν αποκλειστικά με το ευλογημένο προϊόν του σταφυλιού.

Σίγουρα οι μεγαλύτεροι οινοποιοί υπήρξαν οι Έλληνες, από την εποχή που το ανήσυχο εμπορικό πνεύμα τους τους έφερε σ' επαφή με τους Αιγύπτιους και τους Φοίνικες από τους οποίους πήραν την τέχνη του κρασιού. Η μετακίνηση τους για εμπορικούς σκοπούς, και η δημιουργία αποικιών στα παράλια της Μεσογείου έβαλε τις ρίζες της σύγχρονης αμπελουργίας και έκανε το κρασί γνωστό σε ολόκληρη την

Νότια Ευρώπη. Χώρες που σήμερα θεωρούνται ότι έχουν παράδοση στην παραγωγή κρασιών (Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία) χρωστάνε πολλά σ' αυτούς τους ακούραστους εμπόρους.

Οι Αμπελοοινικές Περιοχές

Το κρασί από πάντα έχαιρε εκτίμησης σ' όλο τον Ελλαδικό χώρο, έτσι το αμπέλι καλλιεργήθηκε παντού, όπου το κλίμα το επέτρεπε, πλάι σ' άλλες καλλιέργειες και συμπλήρωνε την οικιακή οικονομία, ενώ υπήρξαν και περιοχές όπου ήταν το κύριο εισόδημα. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι κάθε οικογένεια είχε το αμπελάκι της.

Η άμπελος μπορεί να καλλιεργηθεί στα ξηρά και φτωχά εδάφη γι' αυτό επεκτάθηκε σ' όλη την Ελλάδα. Η συρρίκνωση όμως τα τελευταία χρόνια της αγροτικής τάξης έφερε και την μείωση των καλλιεργούμενων με αμπέλι εκτάσεων. Κυρίως αυτό παρατηρήθηκε στα ορεινά και άγονα μέρη, τα πρώτα εγκαταλείφθηκαν από τους κατοίκους τους.

Για να διευκολύνουμε το ταξίδι μας, θα χωρίσουμε την Ελλάδα σε μεγάλα διαμερίσματα. Αυτά έχουν περισσότερο διοικητική ομοιογένεια παρά αμπελουργική. Το κρασί που παράγεται διαφοροποιείται από τον τόπο (κλιματολογικές συνθήκες), την ποικιλία και το έδαφος, έτσι η ποικιλία Ξινόμαυρο στο Αμύνταιο δίνει ερυθρωπά (ροζέ) κρασιά ενώ στην Νάουσα έχει διαφορετική συμπεριφορά αφού παράγει ροζέ και ερυθρά κρασιά, με άλλο χαρακτήρα, παρ' όλο που πρόκειται για την ίδια ποικιλία, παρ' όλο που και οι δυο αμπελώνες ανήκουν γεωγραφικά στην Μακεδονία.

Σύμφωνα με το μέγεθος της παραγωγής τα διαμερίσματα αυτά είναι (αρχίζοντας από το μεγαλύτερο):

Πελοπόννησος

Αμπελουργική έκταση: 60.419 ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 1.525.590 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Αγιωργίτικο, *Κορινθιακή (σταφίδα), *Μοσχάτο λευκό,
* Μοσχοφίλερο, *Ρεφόσκο, *Ροδίτης, * Σουλτανίνα (σταφίδα).

Κρήτη

Αμπελουργική έκταση: 50.581ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 959.480 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Βηλάννα, *Κοτσιφάλι, *Λιάτικο, * Μαντηλαριά,
*Ρωμέϊκο.

Στερεά Ελλάδα & Εύβοια

Αμπελουργική έκταση: 28.849 ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 1.988.790hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Σαββατιανό.

Μακεδονία & Θράκη

Αμπελουργική έκταση: 15.500 ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 514.760 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Ασύρτικο, *Αθήρι, *Ροδίτης, * Λημνιό, *Ξινόμαυρο,
*Νεγκόσκα, * Cabernet Sauvignon, * Cabernet Franc.

Θεσσαλία

Αμπελουργική έκταση: 8.696 ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 423.910 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Κρασάτο, *Μαύρο Μεσενικόλα, *Μοσχάτο Αμβούργου,
* Μπατίκι, * Ξινόμαυρο, *Σταυρωτό.

Νησιά Ιονίου Πελάγους

Αμπελουργική έκταση: 8.716 ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 215.840 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Βερτζαμί, *Μαυροδάφνη, *Μοσχάτο λευκό, *
Ρομπόλλα.

Νησιά Αιγαίου Πελάγους

Αμπελουργική έκταση: 9.131ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 151.300 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Αϊδάνι, *Ασύρτικο, * Λιμνιό, *Μαντηλαριά, *
Μονεμβασιά, * Μοσχάτο Αλεξανδρείας.

Δωδεκάνησα

Αμπελουργική έκταση: 3.438 ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 128.850 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Αθήρι, *Μαντηλαριά, *Μοσχάτο λευκό.

Ήπειρος

Αμπελουργική έκταση: 1.022 ha (εκτάρια)

Παραγωγή οίνων: 30.620 hl (εκατόλιτρα)

Ποικιλίες: *Ντεμπίνα, *Cabernet Sauvignon

ΟΙ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

Ο Βιργίλιος έγραψε ότι είναι πιο εύκολο να μετρήσεις τους κόκκους της άμμου παρά όλες τις ποικιλίες της αμπέλου. Στους τάφους των Φαραώ της 4ης Δυναστείας (4.000 π.Χ.) τοιχογραφίες αναπαριστούν έξι διαφορετικές ποικιλίες κλημάτων, σκηνές τρυγητού και οινοποίησης.

Η φυσική επιλογή, η διασταύρωση μεταξύ των ποικιλιών, η δημιουργία νέων από των άνθρωπο αλλά και ο καινούργιοι χαρακτήρες που ανέπτυξαν όσες ποικιλίες ξενιτεύτηκαν έδωσαν στα χέρια των ανθρώπων της οινοπαραγωγής ένα πολύτιμο και σχεδόν ανεξάντλητο υλικό.

Σήμερα εκατοντάδες ποικιλίες συνεχίζουν να καλλιεργούνται στη χώρα μας. Μία που φθάνει μέχρι τις ημέρες μας διατηρώντας (σχεδόν ανέπαφο) το αρχαίο της όνομα είναι η "Λιμνία" όπως την αναφέρει ο

Αριστοτέλης ή γνωστή σήμερα με το όνομα " Λιμνιό". Ενώ αρκετές έχουν χαθεί και άλλες που δεν έχουν οικονομικό όφελος έχουν παραμεληθεί. Οι κυριότερες που καλλιεργούνται και σήμερα είναι οι πιο κάτω:

Ελληνικές Ποικιλίες με λευκά σταφύλια

- Αθήρι
- Αϊδάνι
- Ασύρτικο

- Βηλάνα
- Μονεμβασιά
- Μοσχάτο Λευκό
- Μοσχάτο Αλεξανδρείας
- Μπατίκι
- Ντεμπίνα
- Ροδίτης
- Ρομπόλα
- Σαββατιανό

με κόκκινα σταφύλια

- Αγιωργίτικο
- Βερτζαμί
- Κοτσιφάλι
- Κρασάτο
- Λιάτικο
- Λημνιό
- Μαντηλαριά
- Μαυροδάφνη
- Μαύρο Μεσενικόλα
- Μοσχάτο Αμβούργου
- Μοσχοφίλερο (προσοχή δίνει λευκά κρασιά)
- Νεγκόσκα
- Ξινόμαυρο
- Σταυρωτό

Ξένες Ποικιλίες

Εδώ και 20 χρόνια αλλοδαπές ποικιλίες που έχουν γίνει γνωστές με επιτυχία στον υπόλοιπο κόσμο, έχουν καλλιεργηθεί και στην χώρα μας.

Οι πιο γνωστές είναι:

με λευκά σταφύλια

- Chardonnay
- Sauvignon Blanc

με ερυθρά σταφύλια

- Cabernet Franc
- Cabernet Sauvignon
- Cinsault
- Grenache
- Merlot
- Syrah

Ποικιλίες με ερυθρωπά (ροζέ) σταφύλια δεν έχουμε να αναφέρουμε μια και η παραγωγή ερυθρωπών κρασιών, στις περισσότερες των περιπτώσεων, γίνεται από τα ερυθρά κρασιά με ειδική κατεργασία.

Στις ερυθρές ποικιλίες ανήκει και το Μοσχοφίλερο. Η ποικιλία όμως αυτή αν και έχει κόκκινα σταφύλια, σχεδόν πάντα οινοποιείται με την τεχνική της λευκής οινοποίησης και το παραγόμενο κρασί είναι λευκό.

Οι Τύποι των Κρασιών

Δεν γνωρίζουμε πολλά πράγματα για τους τύπους και το πλήθος των κρασιών που παράγονταν στην αρχαιότητα. Έχουμε πληροφορίες για τον Μαρεωτικό ο οποίος παραγόταν από αμπέλια της περιοχής που αργότερα χτίστηκε η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Ήταν λευκός, ελαφρύς, ευχάριστος και με αρωματικό χαρακτήρα. Άλλο γνωστό κρασί παραγόμενο στην ίδια περιοχή ήταν ο Ταινιωτικός οίνος. Θεωρείτο

καλύτερος από τον προηγούμενο. Ήταν ένα λευκό κρασί ελαφρά άγουρο και στυφό, λιπαρό και αρωματικό.

Γνωστά κρασιά της αρχαίας Ελλάδας από διάφορες πηγές έχουν απαριθμηθεί περίπου τριάντα. Ο Ισμαρικός ή Μαρώνειος, το μαύρο γλυκό κρασί που μέθυσε τον Κύκλωπα Πολύφημο και έδωσε την ελευθερία στον Οδυσσέα και τους συντρόφους του, τα γλυκά και μαλακά κρασιά της Θήρας και της Κρήτης, οι λεπτότατοι οίνοι της Κύπρου και της Ρόδου, οι φαρμακευτικοί της Πισιδίας, οι μελισσόχρωμοι και γλυκείς της Φρυγίας, ο χαριέστατος εις παλαιώσιν Κερκυραϊκός, ο υπνωτικός Θάσιος, ο Κνίδιος αίματος γεννητικός, οι ευώδεις της Λέσβου, ο ονομαστός Αρτιούσιος της Χίου και αρκετοί άλλοι που υμνήθηκαν από τους ποιητές της εποχής εκείνης.

Σήμερα η επιστημονική καλλιέργεια, η εφαρμογή νέων μεθόδων οινοποίησης αλλά και η δημιουργία νέων ποικιλιών αμπέλου, μέσα στο διάβα του χρόνου, μας δίνουν την δυνατότητα να δοκιμάζουμε καθημερινά νέους τύπους κρασιών χωρίς άλλον περιορισμό παρά μόνο αυτόν της τσέπης μας.

Τα κρασιά μπορούμε να τα διακρίνουμε σύμφωνα με το χρώμα τους, το βαθμό που γλυκίζουν, την περιεκτικότητά τους σε διοξείδιο του άνθρακος, αν είναι αρωματισμένα ή όχι.

Έτσι σύμφωνα με το Χρώμα είναι:

- Λευκά
- Ερυθρωπά (ροζέ)
- Ερυθρά

την περιεκτικότητά σε Διοξείδιο του Ανθρακος είναι:

- Ησυχια
- Ημιαφρώδη
- Αφρώδη
- Ημιαεριούχα

- Αεριούχα

την περιεκτικότητα σε Σάκχαρα (γλυκύτητα) είναι:

- Ξηρά
- Ημίξηρα
- Ημίγλυκα
- Γλυκά

και αν είναι Αρωματισμένα:

- όπως το Βερμούτ

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η αρχαιότερη νομοθεσία για το κρασί υπαγορεύθηκε το 1.700 π.Χ. από τον Βαβυλώνιο βασιλιά Χαμουραμί. Καθόριζε την τιμή πώλησης καθώς και την περίοδο που το κρασί επιτρεπόταν να καταναλώνεται, περιορίζοντας την στην εποχή του τρύγου.

Στη διάρκεια της Νέας Δυναστείας (Αίγυπτος 1.580 -1.085 π.Χ.) η καλλιέργεια του αμπελιού έχει αποκτήσει τόση σημασία που οι αμφορείς έχουν συχνά μία επιγραφή που δηλώνει την προέλευση του κρασιού, το όνομα του αμπελουργού και το όνομα του Φαραώ που βασίλευε, δηλαδή προσδιόριζαν τη χρονιά παραγωγής, όπως ακριβώς γίνεται και στις σημερινές ετικέτες με το έτος παραγωγής.

Οι αμφορείς της αρχαίας Ελλάδας, διαφόρων σχημάτων, με διπλή λαβή, συχνά αποτελούσαν διακριτικό στοιχείο της πόλης που παρήγαγε και εμπορευόταν το κρασί. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την κατασκευή τέτοιων αμφορέων και από άλλες πόλεις που προσπαθούσαν να παραπλανήσουν και να πουλήσουν έτσι τα δικά τους κρασιά. Στη μια τους λαβή είχαν την σφραγίδα του κατασκευαστή και στη δεύτερη του άρχοντα που διοικούσε την πόλη καθώς και τη χρονιά παραγωγής.

Στο μουσείο της Θάσου υπάρχει μαρμάρινη πλάκα με χαραγμένους τους νόμους του κρασιού (420-400 π.Χ.). Έτσι, βλέπουμε, ότι από πάντα υπήρξαν προσπάθειες να νομοθετηθεί το εμπόριο του κρασιού.

Σήμερα σύμφωνα με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα κρασιά χωρίζονται σε δύο

μεγάλες κατηγορίες:

Οίνοι Ποιότητας Παραγόμενοι σε Καθορισμένες Περιοχές (V.Q.P.R.D.)

Όπως αφήνει να εννοηθεί και ο τίτλος σ' αυτή την κατηγορία ανήκουν τα κρασιά που είναι ποιότητας και τα σταφύλια προέρχονται από μια καθορισμένη γεωγραφικά περιοχή (ζώνη). Η περιοχή προέλευσης (π.χ. Αρχάνες) μπορεί να αναγράφεται στην ετικέτα τους. Στην ετικέτα μπορείτε επίσης να δείτε και την ένδειξη V.Q.P.R.D.

Επιτραπέζιοι Οίνοι

Σ' αυτή την κατηγορία ανήκουν τα υπόλοιπα κρασιά που προέρχονται και από άλλες περιοχές. Οι όροι για την παραγωγή τους δεν είναι τόσο αυστηροί όσο για την προηγούμενη κατηγορία. Η ένδειξη της περιοχής στην ετικέτα δεν επιτρέπεται.

Οι Τοπικοί Οίνοι είναι μια ειδική υποκατηγορία των Επιτραπέζιων Οίνων.

Η Ρετσίνα, αποκλειστικά ελληνικό κρασί, ανήκει στην κατηγορία των Επιτραπέζιων Οίνων που έχουν Ονομασία κατά Παράδοση. Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κανείς, πλην Ελλάδος, δεν μπορεί να παράγει κρασί που θα ονομάσει ρετσίνα.

Οι V.Q.P.R.D. είναι (αλφαβητικά):

- Αγχιάλος
- Αμύνταιο
- Αρχάνες
- Γουμένισσα
- Δαφνές

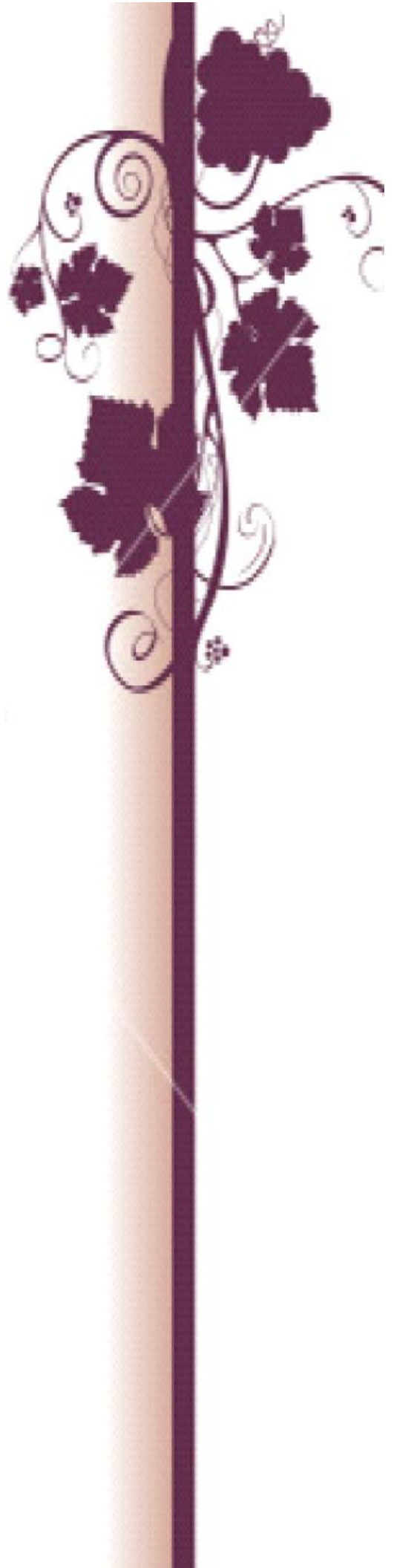
- Ζίτσα
- Λήμνος
- Μαντινεία
- Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας
- Μαυροδάφνη Πατρών
- Μοσχάτος Κεφαλληνίας
- Μεσενικόλα
- Μοσχάτος Λήμνου
- Μοσχάτος Πατρών
- Μοσχάτος Ρίου Πατρών
- Μοσχάτος Ρόδου
- Νάουσα
- Νεμέα
- Πάρος
- Πάτρα
- Πλαγιές Μελίτωνα
- Πεζά
- Ραψάνη
- Ρόδος
- Ρομπόλα Κεφαλληνίας
- Σάμος
- Σαντορίνη
- Σητεία

Οι Τοπικοί είναι (και συνεχώς θεσμοθετούνται νέοι):

- Αγιορείτικος
- Αιγιοπελαγίτικος
- Αττικής
- Αττικός
- Βορείων πλαγιών Πεντελικού

- Βιλίτσας
- Δράμας
- Επανομίτικος
- Θεσσαλικός
- Θηβαϊκός
- Κρανιώτικος
- Κρητικός
- Λετρινών
- Μακεδονικός
- Μεσημβριώτικος
- Παιανίτικος
- Παλληνίτικος
- Πελοποννησιακός
- Πλαγιές Βερτίσκου
- Πλαγιές Κιθαιρώνα
- Πλαγιές Πετρωτού
- Πλαγιές Ορεινής Κορινθίας
- Πυλίας
- Ριτσώνας Αυλίδος
- Σιατιστινός
- Συριανός
- Τριφυλίας
- Τυρνάβου

ΜΙΚΡΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Άγουρο

Κρασί με υψηλή οξύτητα, δίνει την αίσθηση ενός άγουρου φρούτου.

Αεριούχα

Τα κρασιά που περιέχουν ανθρακικό οξύ (CO₂). Το ανθρακικό αυτό έχει προστεθεί από τον οινοποιό.

Αφρώδη

Τα κρασιά που περιέχουν ανθρακικό. Το ανθρακικό εδώ, δημιουργήθηκε κατά την ζύμωση και δεν έχει προστεθεί από τον οινοποιό.

Βερμούτ

Αρωματισμένα, γλυκά ή ξηρά, κρασιά.

Γλυκό

Το κρασί που έχει αζύμωτα σάκχαρα. Τα σάκχαρα αυτά προέρχονται από το σταφύλι ή έχουν προστεθεί στο κρασί σε κάποιο στάδιο της παραγωγής. Περιεκτικότητα μεγαλύτερη των 25 gr. ανά λίτρο.

Διοξείδιο του άνθρακα

Η αλλιώς ανθρακικό (CO₂), σχηματίζεται σε μεγάλες ποσότητες

κατά την αλκοολική ζύμωση. Η διαφυγή του κατά την ζύμωση δίνει την εντύπωση ότι ο μούστος (γλεύκος) βράζει.

Έδαφος

Η περιεκτικότητα του εδάφους σε ανόργανα και οργανικά συστατικά είναι καθοριστική για την ποιότητα του κρασιού. Μπορεί επίσης να είναι απαγορευτικός παράγοντας π.χ. υψηλή περιεκτικότητα σε αλάτι για την αμπελοκαλλιέργεια σε μια περιοχή.

Ερυθρός οίνος

Το κρασί που έχει κόκκινο χρώμα και έχει παραχθεί με την τεχνική της ερυθράς οινοποίησης μ' εφαρμογή της σε κόκκινα σταφύλια (εκχύλιση των στεμφύλων).

Ερυθρωπός οίνος

Το κρασί που έχει ερυθρωπό (ροζέ) χρώμα και έχει παραχθεί με την τεχνική της ερυθράς ή και λευκής οινοποίησης πάνω σε ερυθρά σταφύλια.

Ετικέτα

Διακοσμητικό αλλά και πληροφοριακό στοιχείο της φιάλης. Η αναγραφή ορισμένων στοιχείων είναι υποχρεωτική ενώ άλλων προαιρετική.

Επιτραπέζιοι Οίνοι

Κρασιά που παράγονται από σταφύλια εντός και εκτός ζωνών και δεν έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν τοπωνύμιο.

Ημιαεριούχο

Το κρασί που περιέχει ανθρακικό στη μισή περίπου περιεκτικότητα από το Αεριούχο.

Ημιαφρώδες

Το κρασί που περιέχει ανθρακικό στη μισή περίπου περιεκτικότητα από το Αφρώδες.

Ημίγλυκο

Το κρασί που περιέχει αζύμωτα σάκχαρα σε περιεκτικότητα μεταξύ 15 και 25 gr. ανά λίτρο.

Ημίξηρο

Το κρασί που περιέχει αζύμωτα σάκχαρα σε περιεκτικότητα μέχρι 15 gr. ανά λίτρο

Ήσυχο

Το κρασί που περιέχει ελάχιστο ανθρακικό (λιγότερο από 1 gr. ανά λίτρο). Ο αφρισμός του είναι πολύ μικρός σε σύγκριση με τα αφρώδη και αεριούχα κρασιά.

Κλίμα

Οι κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε μια περιοχή κάποια χρονιά ή ακόμα αυτές που συνήθως επικρατούν αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την αμπελοκαλλιέργεια και επιλογή μιας περιοχής πριν την φύτευση. Η ποιότητα του κρασιού συνδέεται άμεσα μ' αυτές.

Κρασί

Το προϊόν που προκύπτει από τη αλκοολική ζύμωση των σακχάρων του χυμού του σταφυλιού. Κυρίως αποτελείται από 85 % νερό, 10 - 12 % αλκοόλη, 0,3 - 0,6 % οξέα και τεράστιο αριθμό άλλων στοιχείων και ενώσεων (υπολογίζονται σε πλέον των 600). Η λέξη κρασί προέρχεται από το "κράμα", την "κράση" (την ανάμιξη του δηλ. με νερό) που έκαναν οι αρχαίοι Έλληνες προκειμένου να το καταναλώσουν χωρίς τις συνέπειες της μέθης.

Λευκός οίνος

Το κρασί που έχει άσπρο χρώμα (κίτρινο) και έχει παραχθεί με την τεχνική της λευκής οινοποίησης μ' εφαρμογή της σε λευκά σταφύλια ή σε ερυθρά (χωρίς εκχύλιση των στεμφύλων).

Λιπαρό

Το κρασί που στη γεύση δίνει την αίσθηση του πάχους, της λιπαρότητας, δεν είναι λεπτόρρευστο ούτε νερουλιάρικο.

Ξηρό

Το κρασί που περιέχει αζύμωτα σάκχαρα το πολύ μέχρι 4 gr. ανά λίτρο.

Οίνος

Το προϊόν που προκύπτει από τη αλκοολική ζύμωση. Αποτελείται κυρίως από 85 % νερό, 10 - 12 % αλκοόλη, 0,3 - 0,6 % οξέα και τεράστιο αριθμό άλλων στοιχείων και ενώσεων (υπολογίζονται σε πλέον των 600).

**Οίνος Ονομασίας Προελεύσεως Ανωτέρας Ποιότητας
(Ο.Π.Α.Π.)**

επίσης και V.Q.P.R.D.(συνώνυμο)

Οίνος Ονομασίας Προελεύσεως Ελεγχόμενης (Ο.Π.Ε.)

επίσης και V.Q.P.R.D. (συνώνυμο)

Ρετσίνα

Το ελληνικό κρασί που στη διάρκεια της ζύμωσης έχει προστεθεί ρετσίνα πεύκου μ' αποτέλεσμα τον αρωματισμό του.

Στυφό

Το κρασί που δημιουργεί την αίσθηση του στυφού. Στυφά είναι τα κόκκινα κρασιά λόγω των χρωστικών που περιέχουν.

Τοπικός Οίνος

Υποκατηγορία των επιτραπέζιων οίνων. Οι όροι παραγωγής του είναι νομοθετικά καθορισμένοι (ποικιλία αμπελιού, ανώτερη απόδοση αμπελιού, περιοχή που καλλιεργείται κλπ.). Έχουν το δικαίωμα να φέρουν στην ετικέτα το όνομα της περιοχής και υποχρεωτικά την ένδειξη Τοπικό Οίνος.

V.Q.P.R.D.

Η ανώτερη κατηγορία των παραγόμενων οίνων. Οι νομοθετικοί περιορισμοί στην παραγωγή τους είναι αυστηροί και περιλαμβάνουν τις επιτρεπόμενες ποικιλίες αμπελιού που συμμετέχουν στην παραγωγή τους,

η γεωγραφική ζώνη, η ανώτατη απόδοση των αμπελιών, οι καλλιεργητικές τεχνικές, οι όροι οινοποίησης κλπ. Στην ετικέτας τους φέρουν το όνομα της περιοχής και την ένδειξη V.Q.P.R.D. ή τις ελληνικές ενδείξεις οίνος Ονομασίας Προελεύσεως Ανώτερης Ποιότητας (Ο.Π.Α.Π.) ή οίνος Ονομασίας Προελεύσεως Ελεγχόμενης (Ο.Π.Ε.).

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Τα τελευταία 20 χρόνια έχουν γίνει πολλές επιστημονικές μελέτες, οι οποίες αφορούν περίπου 1 εκατ. ανθρώπους και δείχνουν ότι το κρασί και κυρίως το κόκκινο, έχει ιδιαίτερα ευεργετική επίδραση στην υγεία όταν πίνετε σε καθημερινή βάση με το φαγητό και με μέτρο δηλαδή το 1/3 περίπου μιας φιάλης για τους άνδρες και κατά το μισό λιγότερο για τις γυναίκες.

Βρέθηκε ότι η χρήση αυτή του κρασιού μειώνει τα καρδιαγγειακά επεισόδια κατά 20 έως 60%, βελτιώνει την λειτουργία του στομάχου και την πέψη γενικότερα εμποδίζει τη δημιουργία χολόλιθων, διευκολύνει την κυκλοφορία του αίματος στους ιστούς, δρα ως αντιφλεγμονώδες και αντισηπτικό, αυξάνει την αντίσταση στα κοινά κρυολογήματα και βοηθά στον ύπνο. Ακόμη, προκαλεί ευεξία, ποιότητα ζωής και μακροζωία μειώνοντας τους θανάτους από οποιαδήποτε αιτία κατά 10-20%.

Η επιστημονική ερμηνεία της δράσεως του κρασιού στα αγγεία της καρδιάς δόθηκε τα τελευταία χρόνια, μετά τις παρατηρήσεις και συμπεράσματα της παγκόσμιας μελέτης για την καρδιαγγειακή νόσο υπό τον κωδικό MONIKA. Διαπιστώθηκε ότι στη Γαλλία οι θάνατοι από την νόσο είναι λιγότεροι από τις ΗΠΑ (κατά 57%) και την Βρετανία (κατά 79% της Γλασκόβης) παρά την υψηλή κατανάλωση κεκορεσμένων λιπαρών, το γνωστό δηλαδή ΓΑΛΛΙΚΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ. Η μείωση αυτή

των θανάτων αποδόθηκε στο κρασί που πίνουν οι Γάλλοι.

Η δράση της αλκοόλης, φαινολικών παραγώγων και σαλικυλικών ενώσεων.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι το κρασί δρα με την αλκοόλη, τα φαινολικά παράγωγα και τα σαλικυλικά που περιέχει. Η αλκοόλη αυξάνει την HDL ή υψηλής πυκνότητας λιποπρωτεΐνη (καλή χοληστερίνη) και τα παράγωγα της (HDL2 και HDL3), τα οποία εμποδίζουν τη δημιουργία αθηρωματωδών πλακών στα αγγεία.

Τα φαινολικά παράγωγα, κυρίως κατεχίνες και κερκετίνη, έχουν έντονη αντιοξειδωτική δράση. Δεσμεύουν τις ελεύθερες ρίζες του οξυγόνου του οργανισμού και εμποδίζουν έτσι την οξείδωση της LDL ή χαμηλής πυκνότητας χοληστερίνη (κακή χοληστερίνη). Η LDL χρειάζεται να οξειδωθεί για να μπορεί να ενσωματωθεί στο τοίχωμα των αγγείων και να σχηματίσει αθηρωματώδεις πλάκες οι οποίες φράσσουν τα αγγεία και αποτελούν τη βάση για σχηματισμό θρόμβων. Φαινολικά παράγωγα βρίσκονται στο φλοιό και γίγαρτα του σταφυλιού και απουσιάζουν, συνεπώς, από το λευκό κρασί.

Οι σαλικυλικές ενώσεις δρουν όπως η ασπιρίνη, και εμποδίζουν τη συγκόλληση των αιμοπεταλίων, που είναι το κύριο στοιχείο στον σχηματισμό θρόμβων, βοηθώντας έτσι στην αποφυγή ενδοαγγειακών θρομβώσεων.

Έτσι το κρασί λόγω των ευεργετικών του επιδράσεων στην υγεία, έχει περιληφθεί στην διαιτητική πυραμίδα, όπως αυτή διαμορφώθηκε σε συνέδριο του Harvard. Η πυραμίδα συνιστά λίγες φορές το μήνα κρέας, λίγες φορές την εβδομάδα ψάρι και καθημερινά φαγητό με βάση ελιές, ελαιόλαδο, γαλακτοκομικά όσπρια, δημητριακά, φρούτα, λαχανικά, και κρασί. Το κρασί επομένως, είναι το ποτό του καθημερινού φαγητού και

πρέπει να πίνετε με σύνεση και μέτρο.

Ο μεταβολισμός του οινοπνεύματος

Υπάρχουν βεβαίως όπως είναι γνωστό περιστασιακές υπερβάσεις του μέτρου, κυρίως σε κοινωνικές συγκεντρώσεις με δυσάρεστες συνέπειες, οι οποίες οφείλονται στο αυξημένο επίπεδο οινοπνεύματος στο αίμα. Το επίπεδο αυτό εξαρτάται από την ολική ποσότητα κρασιού που πίνουμε τη διάρκεια και τον ρυθμό, την απορρόφηση από το έντερο και τον μεταβολισμό από το ήπαρ. Το ήπαρ με την αλκοολική αφυδρογόναση, μεταβολίζει το οινόπνευμα σε ακεταλδεύδη, με ρυθμό περίπου 8 γραμ/ώρα.

Εάν το έντερο απορροφήσει μεγαλύτερη ποσότητα και ταχύτερα, όπως συμβαίνει στη δίψα, η περίσσια κυκλοφορεί σε ανάλογα υψηλά επίπεδα στο αίμα, για να μεταβολιστεί με το χρόνο. Θα πρέπει, συνεπώς όταν πρόκειται να υπερβούμε το μέτρο, να ξεδιψούμε πρώτα με νερό για να μειώσουμε την απορροφητικότητα του εντέρου και ακόμη, να επιβραδύνουμε τη διέλευση του κρασιού από το στομάχι προς το έντερο. Τούτο επιτυγχάνεται πίνοντας κρασί με αρκετό βραδύ ρυθμό και μετά από φαγητό. Έτσι παρατείνεται η παραμονή του κρασιού στο στομάχι, όπου αρκετό οινόπνευμα μεταβολίζεται από την αλκοολική αφυδρογόναση του βλεννογόνου.

Το ένζυμο αυτό είναι μειωμένο σε γαστρίτιδες και καταστρέφεται από την ασπιρίνη. Στο στομάχι των γυναικών βρίσκεται περίπου το 1/2 της αφυδρογόνασης των ανδρών, και μεταβολίζεται γι' αυτό το 25% της ποσότητας του οινοπνεύματος των αντρών. Λόγω της φυσιολογικής αυτής διαφοράς, και της μικρότερης ποσότητας αίματος θα πρέπει οι γυναίκες να πίνουν λιγότερο από τους άνδρες.

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

Η εμπειρία που έχει συσσωρευθεί, σε συνάρτηση με τις εξελίξεις των τελευταίων δέκα ετών σχετικά με τη γεωργική παραγωγή της ΕΕ, συνδέεται πλέον άμεσα με τις συμφωνίες σε επίπεδο Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου στον οποίο επίσημος συνομιλητής είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εξελίξεις αυτές έχουν δημιουργήσει πλήθος προβλημάτων και ερωτημάτων σχετικά με τη στρατηγική που τείνει να υιοθετηθεί για τον ευρωπαϊκό αγροτοεπισιτιστικό τομέα.

Ακρογωνιαίο ερώτημα που τίθεται στη βάση αυτή και εν τούτοις δεν έχει σαφώς απαντηθεί είναι το εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κατ' επέκταση το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας αποδέχονται η όχι την αμπελουργία και γενικότερα τη γεωργία ανεπτυγμένη στη σημερινή της βάση. Στη βάση αυτή οι εκμεταλλεύσεις είναι ιδιαίτερα εξατομικευμένες διατηρείται ο παραδοσιακός τρόπος καλλιέργειας, υπάρχει έντονη ποικιλομορφία και ο ανθρώπινος παράγοντας είναι συντελεστής αυτής της διαφοροποίησης ενταγμένος στον κοινωνικό ιστό της περιοχής του και όχι ένας συντελεστής κόστους παραγωγής.

**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την
μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς του αμπελοοινικού
τομέα (2006/2109(INI))**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 22ας Ιουνίου 2006 προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο "Προς έναν αειφόρο ευρωπαϊκό κλάδο του οίνου" (COM(2006)0319),

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1999 σχετικά με την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς ,

- έχοντας υπόψη τη θέση του της 14ης Απριλίου 1999 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που καθορίζει τις τιμές προσανατολισμού στον τομέα του οίνου για την περίοδο εμπορίας 1999/2000, τις θέσεις του της 11ης Φεβρουαρίου 1999 και της 6ης Μαΐου 1999 σχετικά με τη μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης της αμπελοοινικής αγοράς στο πλαίσιο της Agenda 2000, καθώς και της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2001 και της 15^{ης} Νοεμβρίου 2005 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999,

- έχοντας υπόψη τα έγγραφα εργασίας της Επιτροπής "Οίνος - Κοινή Οργάνωση Αγοράς" και "Οίνος - Οικονομία του τομέα" του Φεβρουαρίου 2006,

-έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του σεμιναρίου "Προκλήσεις και προοπτικές για τους Ευρωπαϊκούς οίνους" που διοργανώθηκε από την Επιτροπή στις 16 Φεβρουαρίου 2006,

- έχοντας υπόψη τις εξωτερικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό της Επιτροπής^Α και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

- έχοντας υπόψη τις σχετικές γνωμοδοτήσεις και συζητήσεις κατά τη δημόσια ακρόαση που διοργανώθηκε από την Επιτροπή Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης την 12η Ιουλίου 2006 σχετικά με έναν αειφόρο ευρωπαϊκό κλάδο του οίνου,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου και της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης (Α6-0016/2006),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αμπελοκαλλιέργεια αποτελεί σημείο κλειδί του Ευρωπαϊκού αγροτικού πολυλειτουργικού μοντέλου, απασχολεί περισσότερες από 1,6 εκατ. εκμεταλλεύσεις σε 3,4 εκατ. εκτάρια, και εξασφαλίζει το 5,4% της αξίας της γεωργικής παραγωγής της Ένωσης, ενώ απορροφά μόνο το 2,5 % των δαπανών του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αμπελοκαλλιέργεια επηρεάζει κατ' αρχήν θετικά το περιβάλλον, κυρίως επειδή προστατεύει το έδαφος από τη διάβρωση αλλά και επειδή συνήθως συνεπάγεται την εκτατική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων,

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ευρωπαϊκή οινοποιία παραμένει ένας σημαντικός τομέας εξαγωγών κατέχοντας το 60% της παγκόσμιας παραγωγής,

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ζωτικότητα του κλάδου αυτού στις εξαγωγές βασίζεται σε μια παράδοση ποιότητας παγκοσμίως αναγνωρισμένη,

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι παγκοσμίως πρώτος παραγωγός, πρώτος καταναλωτής και πρώτος εξαγωγέας κρασιού,

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σημαντικές εξελίξεις στην Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και στις διεθνείς συμφωνίες και διαπραγματεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), που έχουν μεσολαβήσει από την τελευταία ριζική μεταρρύθμιση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) του αμπελοοινικού τομέα, που έγινε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999, η κατάσταση της αγοράς του τομέα και η εμπειρία από την εφαρμογή του εν λόγω καθεστώτος οδηγούν στην ανάγκη προσαρμογής στα νέα δεδομένα, και δεν μπορούν να ζητηθούν περαιτέρω παραχωρήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεταρρύθμιση του αμπελοοινικού τομέα οφείλει να εξασφαλίζει «βεβαιότητα ως προς τις μελλοντικές προοπτικές της ΚΟΑ και σταθερότητα στους αμπελοκαλλιεργητές, ότι πρέπει να αποφευχθεί η εκ νέου αμφισβήτηση της μεταρρύθμισης κατά τις διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ντόχα, ιδίως σε ό,τι αφορά την εσωτερική στήριξη,

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αμπελοοινικός τομέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτεί σταθερή πολιτική στάση εκ μέρους της ΕΕ προκειμένου να προαχθούν το κρασί και ο αμπελοοινικός τομέας στην κοινωνία μας με τη χάραξη μιας γνήσιας ευρωπαϊκής αμπελοοινικής πολιτικής μέσω της ΚΟΑ,

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή οφείλει να μεριμνήσει ώστε η μεταρρύθμιση του τομέα να μετεφρασθεί στην εκπόνηση μιας πραγματικής οινοποιητικής πολιτικής της Ένωσης που θα συμβάλλει στη βελτίωση των δομών παραγωγής, μεταποίησης και ιδίως, εμπορίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και στην ανάπτυξη νέων επεκτεινόμενων αγορών (εδραιώνοντας ταυτόχρονα τις παραδοσιακές αγορές,

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προαναφερθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής αποτελεί παραδοχή της ανάγκης μιας ειδικής ΚΟΑ του

αμπελοοινικού τομέα και προτείνει ριζική μεταρρύθμιση της παρούσας ΚΟΑ,

I. λαμβάνοντας υπόψη ότι με βάση την προαναφερθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής και τις συνοδευτικές μελέτες και έγγραφα είναι δυνατόν να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη πρόταση μεταρρύθμισης της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα, η οποία να αξιοποιεί στοιχεία που περιλαμβάνονται στα εναλλακτικά σενάρια, τα οποία μελέτησε η Επιτροπή, χωρίς όμως να ταυτίζεται με ένα από τα σενάρια αυτά, ενώ η εναλλακτική λύση μιας ριζικής μεταρρύθμισης της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα με ουσιώδεις τροποποιήσεις των προτεινόμενων μέτρων πρέπει να θεωρηθεί ότι μπορεί να επιτύχει τους επιδιωκόμενους στόχους,

I.A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεταρρύθμιση του αμπελοοινικού τομέα πρέπει να στοχεύει κυρίως στο να καταστεί ο ευρωπαϊκός οινοποιητικός κλάδος περισσότερο ανταγωνιστικός και δυναμικός, χωρίς τούτο να συνεπάγεται απώλεια μεριδίων στη διεθνή αγορά, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τα συμφέροντα των ευρωπαϊών οινοπαραγωγών και των καταναλωτών (οίνου, τον σεβασμό στην ευρωπαϊκή οινοποιητική παράδοση, καθώς και την ποιότητα και την αυθεντικότητα των ευρωπαϊκών οίνων στις διεθνείς αγορές,

IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί ισορροπία στην αγορά με ποσοτικούς (ελέγχους και πολιτικές παρεμβάσεις στην παραγωγή,

IG. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση στον αμπελοοινικό τομέα απαιτεί μια δίκαιη και φιλόδοξη μεταρρύθμιση που, μέσα από μια σε βάθος αναπροσαρμογή της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα, θα εξασφαλίσει πραγματικά το μέλλον της ευρωπαϊκής αμπελοκαλλιέργειας χωρίς να διαρρήξει την παραγωγική ικανότητα της,

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φιλόδοξη αυτή μεταρρύθμιση πρέπει να προβλέψει επαρκείς (πόρους τόσο για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων εκσυγχρονιστικών αναπροσαρμογών της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα όσο και των κοινωνικών επιπτώσεων που ίσως υπάρξουν,

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σενάριο για μία "ριζική μεταρρύθμιση" της ΚΟΑ που επιλέγει η Επιτροπή επιδέχεται κριτικές, όπως ότι:

- I. η ανάλυση στην οποία στηρίζεται η Επιτροπή είναι εσφαλμένη, η μείωση της εσωτερικής κατανάλωσης έχει υπερεκτιμηθεί (βλ. τα στοιχεία του Διεθνούς Γραφείου Αμπέλου και Οίνου, ΟΙV) και θεωρείται μείζων αιτία των δυσχερειών που αντιμετωπίζει ο κλάδος- οι συνιστώμενες λύσεις, και ιδίως οι μαζικές εκριζώσεις, είναι απρόσφορες και δεν επιτρέπουν να λυθεί το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο κλάδος, εκείνο της ανταγωνιστικότητας· μια από τις λύσεις για να εξέλθει ο ευρωπαϊκός αμπελοοινικός κλάδος από τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει, είναι η αναζωπύρωση της ζήτησης μέσα από την κατάκτηση των ευρωπαϊκών και διεθνών αγορών,
- II. το σχέδιο της μαζικής και άνευ διακρίσεων εκρίζωσης που προτείνεται συνιστά αδικαιολόγητη προσβολή της ευρωπαϊκής αμπελοκαλλιεργητικής κληρονομιάς, ιδίως εκείνης των πιο ευπαθών περιοχών, και δεν είναι ο κατάλληλος τρόπος για την αποτροπή μιας ευρωπαϊκής πλεονασματικής παραγωγής και για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου σε μια διευρυνόμενη παγκόσμια αγορά,
- III. η πλήρης απελευθέρωση της παραγωγικής ικανότητας είναι επικίνδυνη, διότι θα μπορούσε να υποσκάψει τις προσπάθειες αποκατάστασης της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης και

- να οδηγήσει σε γεωγραφική μετατόπιση της αμπελοκαλλιέργειας· δεν εξετάζεται καθόλου το πραγματικό ζήτημα, δηλαδή η καλύτερη κυκλοφορία των δικαιωμάτων φύτευσης εντός ενός κράτους μέλους,
- IV. με τις προτάσεις της Επιτροπής στην ουσία επιδιώκεται σταδιακή αποδυνάμωση των μέτρων ρύθμισης της αγοράς και στήριξης των αμπελουργών, μεταφέροντας πόρους από τον πρώτο στο δεύτερο πυλώνα της ΚΑΠ, δηλαδή στην αγροτική ανάπτυξη·
- V. δημιουργείται επικοινωνιακά μία αρνητική κριτική στους Ευρωπαίους πολίτες σχετικά με την εξέλιξη του τομέα, τον τρόπο διαχείρισης του καθεστώτος, και τις εμπορικές δυνατότητες των ευρωπαϊκών οίνων, ενώ αντίθετα ενισχύεται επικοινωνιακά η θέση των εισαγόμενων οίνων του "νέου κόσμου",
- VI. δεν προτείνονται επαρκή μέτρα σε ό,τι αφορά την ανάγκη βελτίωσης της πληροφόρησης του καταναλωτή σχετικά με την ποιότητα του κρασιού και την ευεργετική του επίδραση στην υγεία, όταν καταναλώνεται σε λογικές ποσότητες,
- VII. η Επιτροπή σχεδιάζει αναδιάρθρωση της ευρωπαϊκής αμπελοκαλλιέργειας που θα οδηγήσει στη συγκέντρωση της παραγωγής στα χέρια ολίγων, μεγάλων αμπελοοικονομικών επιχειρήσεων, [και σε ομοιομορφία των παραγόμενων οίνων, πράγμα συνεπώς που θα θέσει σε κίνδυνο την ποικιλομορφία των ευρωπαϊκών οίνων και τον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλούτο πολλών ευρωπαϊκών περιφερειών,

P. ΙΣΤ λαμβάνοντας υπόψη ότι απέναντι στην επιθετική εμπορική πολιτική του "νέου κόσμου" η ΚΟΑ του αμπελοοικονομικού τομέα οφείλει να εξελιχθεί για να προωθήσει μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα του κοινοτικού αμπελοοικονομικού τομέα και την προσαρμογή του στις εξελίξεις

της παγκόσμιας αγοράς, χωρίς εντούτοις αυτό να μετατρέψει τον ευρωπαϊκό κλάδο σε απλή μεταβλητή της παγκόσμιας αγοράς,

I.Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεταρρύθμιση της ΚΟΑ του ευρωπαϊκού αμπελοοινικού τομέα (αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας αυτού του τομέα σε (ένα πλαίσιο όλο και μεγαλύτερου διεθνούς ανταγωνισμού,

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεώρηση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα πρέπει να (στοχεύει στη σταθεροποίηση των αμπελουργικών περιφερειών, και του τομέα συνολικά, να ρυθμίζει την προσφορά και τη ζήτηση με τον πιο αποτελεσματικό και καθετοποιημένο τρόπο, με παράλληλο σεβασμό της ευρωπαϊκής αμπελοοινικής παράδοσης και της ποιότητας και (αυθεντικότητας των ευρωπαϊκών οίνων, να κατοχυρώνει στο διεθνές και ευρωπαϊκό Καταναλωτικό κοινό την ποιοτική διαφορά των ευρωπαϊκών οίνων και να αναδεικνύει ότι αυτή εξασφαλίζεται από μια ολοκληρωμένη και διαφανή κοινοτική νομοθεσία, που έχει συνεκτιμήσει την πολιτισμική προσέγγιση,

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κοινοτικός αμπελοοινικός τομέας χαρακτηρίζεται από μια σειρά από ιδιαιτερότητες ως προς την καλλιέργεια, τις δομές παραγωγής και εμπορίας, που τον διαφοροποιούν από τους άλλους γεωργικούς κλάδους, και ότι γι' αυτό στον συγκεκριμένο τομέα δεν πρέπει να εφαρμοσθεί το σύστημα των αποσυνδεδεμένων ενιαίων ενισχύσεων,

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανταγωνιστικότητα του αμπελοοινικού τομέα μπορεί να βελτιωθεί με συστηματικές δράσεις ενημέρωσης και προβολής, με σκοπό την ανάκτηση μεριδίων αγοράς στην Κοινότητα και την κατάκτηση άλλων μεριδίων αγοράς σε αναδυόμενες χώρες· ότι η εν λόγω δράση προβολής πρέπει να χρηματοδοτηθεί μέσω της δημιουργίας ενός ταμείου προβολής που θα το διαχειρίζονται επαγγελματικές και

διεπαγγελματικές ενώσεις, οργανώσεις προστασίας προϊόντων ή δημόσιοι τοπικοί αναπτυξιακοί οργανισμοί,

Σχετικά με τις γενικές αρχές της μεταρρύθμισης

1. κρίνει απαραίτητη την προώθηση μιας μεταρρύθμισης της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα που να βασίζεται στους παρακάτω άξονες θεμελιώδους σημασίας:

α.

στην απλούστευση και εναρμόνιση των νομοθετικών μέτρων αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες του κλάδου,

β

στην ενίσχυση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού οινοπαραγωγικού κλάδου στο πλαίσιο ενός όλο και μεγαλύτερου διεθνούς ανταγωνισμού,

γ

στη διατήρηση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα και του κοινοτικού προϋπολογισμού που της αναλογεί στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα της ΚΑΠ,

δ.

στη συμβατότητα του αμπελοοινικού τομέα με τις πολιτικές της ΚΑΠ, για μία βιώσιμη μεταρρύθμιση της ΚΟΑ,

ε.

στην εδαφική προσέγγιση και στον συνυπολογισμό του συνόλου των φυσικών πόρων, με την υπαγωγή του αμπελουργού σε κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης και ορθές γεωργικές πρακτικές καλλιέργειας, θεσπίζοντας δηλαδή κίνητρα που θα τον βοηθήσουν να στραφεί σε

καλλιεργητικές μεθόδους που συμβάλλουν στον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο της παραγωγής και στην προστασία του περιβάλλοντος με απώτερο σκοπό τη διατήρηση ενός αξιοπρεπούς εισοδήματος για τους αμπελουργούς και τη βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος,

στ.

στη διατήρηση κοινών κανόνων εντός της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα , που θα συμπληρωθεί με ένα ευρύ πρόγραμμα διαρθρωτικής στήριξης, για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας του ευρωπαϊκού αμπελοοινικού τομέα,

ζ

στην επικουρικότητα κατά την εφαρμογή του νέου καθεστώτος για τα κράτη-μέλη, βάσει της υλοποίησης εθνικών Προγραμμάτων Στήριξης και Ανάπτυξης του Αμπελοοινικού τομέα (ΠΣΑΑ) τα οποία οφείλουν να περιλαμβάνουν επιλέξιμες κοινοτικές πολιτικές και μέτρα που θα χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα, δηλαδή από (τον πρώτο πυλώνα της ΚΑΠ,

η.

στη σταδιακή υλοποίηση της νέας ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα σε δύο φάσεις που θα επιτρέψει την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μετά τη λήξη της πρώτης φάσης, καθώς και τις ενδεχόμενες προσαρμογές των κοινοτικών πολιτικών που έχουν επιλεγεί από τα κράτη μέλη και που περιλαμβάνονται στα εθνικά ΠΣΑΑ, χωρίς όμως να μεταβληθεί η κατανομή του προϋπολογισμού της ΚΟΑ αυτού του τομέα ανά κράτος μέλος,

θ.

στην ενίσχυση του ρόλου και της συνυπευθυνότητας των Οργανώσεων Παραγωγών και των άλλων Επαγγελματικών Οργανώσεων του κλάδου και στην προσαρμογή του Αμπελουργικού Μητρώου,

1.

στις ειδικές εκστρατείες προβολής με σκοπό την ανάκτηση παλαιών και το άνοιγμα νέων αγορών εντός κι εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, και στις εκστρατείες ενημέρωσης των καταναλωτών για μία υπεύθυνη και λελογισμένη κατανάλωση κρασιού στην Ευρώπη.

2. τονίζει ότι η μεταρρύθμιση πρέπει να λάβει επίσης υπόψη:

α.

τη μελλοντική διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, δύο χώρες με σημαντική παραγωγή οίνου, οι οποίες θα πρέπει να προσαρμοστούν τόσο στα νέα μέτρα αγοράς και παρέμβασης, όσο και στον έλεγχο και την παρακολούθηση του νέου καθεστώτος,

β

το διαρκώς ανταγωνιστικότερο διεθνές πλαίσιο, τόσο σε επίπεδο παραγωγής όσο και σε επίπεδο κατανάλωσης,

γ.

τη συνεχώς αναπτυσσόμενη αγορά της Κίνας η οποία αρχίζει να μπαίνει δυναμικά στην (παραγωγή οίνου, αλλά και την αυξημένη παραγωγή των λοιπών νέων χωρών, όπως της Αυστραλίας, της Ν. Ζηλανδίας, των ΗΠΑ, του Καναδά και της Ν. Αφρικής,

δ.

την επίπτωση των εμπορικών συμφωνιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε.

τις διεθνείς διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ στο πλαίσιο του Γύρου της Ντόχα που δεν θα πρέπει να αμφισβητήσουν τις αρχές της μεταρρύθμισης, αρχές οι οποίες είναι σκόπιμο να ενσωματωθούν στις

δεσμεύσεις αυτού του Γύρου, ιδίως σε ό,τι αφορά την εσωτερική στήριξη,

στ.

τις προοπτικές της ΚΑΠ και ιδιαίτερα τη μελλοντική της χρηματοδότηση για την οποία οι συζητήσεις θα αρχίσουν το 2009

Απορρύθμιση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα - Ενιαία Κοινοτική Πολιτική

3. πιστεύει ότι η μεταρρύθμιση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα οφείλει να θέσει στόχους και να εντείνει τον συνεκτικό χαρακτήρα των πολιτικών, των μέτρων εξισορρόπησης της αγοράς, των διαρθρωτικών παρεμβάσεων και των κανόνων επισήμανσης και ταξινόμησης των οίνων, καθορίζοντας τους στόχους της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα και τις πολιτικές που μπορούν να εφαρμοστούν για την υλοποίηση τους- λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η συνολική συνεκτικότητα πρέπει όμως να στηρίζεται στην αρχή της επικουρικότητας, ώστε να γίνουν σεβαστές οι ιδιαιτερότητες που υπάρχουν σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και να σηματοδοτηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση με συντεταγμένες πολιτικές θα επιχειρήσει να κερδίσει τις αγορές και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

4. εκτιμά ότι η μεταφορά πόρων από τον πρώτο πυλώνα στον δεύτερο πυλώνα της ΚΑΠ με συγχρηματοδότηση διαμέσου των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, αντιτίθεται σε κάθε λογική και πρέπει να απορριφθεί, ώστε τα εθνικά χρηματοδοτικά πλαίσια να μπορούν να επιχορηγούνται και να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα μέσω των κοινοποιούμενων από την Επιτροπή μέτρων για τα εθνικά χρηματοδοτικά πλαίσια-

5. υπενθυμίζει ότι η κατανομή των κοινοτικών πόρων των άλλων γεωργικών τομέων που μεταρρυθμίστηκαν στα πλαίσια της νέας ΚΑΠ δημιουργώντας "εθνικούς φακέλους", έγινε βάσει της λογικής της πλήρους ή μερικής αποσύνδεσης των κοινοτικών επιδοτήσεων- τονίζει ότι η νέα ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα θα πρέπει να βασιστεί στην υλοποίηση ομογενών μέτρων, κοινών για όλα τα κράτη μέλη, καθώς και στην υλοποίηση μέτρων διεπόμενων από την αρχή της επικουρικότητας, που θα επιτρέπουν τον συνυπολογισμό των ειδικών αναγκών του κλάδου ;σε κάθε κράτος μέλος ή περιφέρεια παραγωγής- προσθέτει ότι σε κάθε κράτος μέλος ο ίδιος ο κλάδος (παραγωγοί, έμποροι, διακλαδικοί φορείς, περιφέρειες παραγωγής κλπ.), σε (συνεννόηση με τις περιφερειακές και εθνικές αρχές, θα ορίζει, μέσω μιας σειράς προγραμμάτων, τον τρόπο επίτευξης του στόχου της προσαρμογής της παραγωγής στις ανάγκες της αγοράς, με τη χρήση ενός ή περισσότερων μέτρων μεταξύ των οριζόμενων στο πλαίσιο των εθνικών φακέλων- θεωρεί ότι τα μέτρα που διέπονται από την αρχή της επικουρικότητας πρέπει να καθορίζονται και να πλαισιώνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, και να χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από τον κοινοτικό προϋπολογισμό-

Μεταρρύθμιση σε δύο περιόδους (2008-2011 και 2012-2015)

6. εκτιμά ότι για την επίτευξη των στόχων της η μεταρρύθμιση πρέπει να εφαρμοσθεί σταδιακά σε δύο περιόδους: στην πρώτη φάση (2008-2011) στόχος θα πρέπει να είναι η εξισορρόπηση, εξυγίανση και διαφάνεια της αγοράς, η ενίσχυση των παραγωγικών φορέων και των αμπελουργικών περιοχών, με μια σταδιακή υιοθέτηση μέτρων που θα έχουν κυρίως ενιαίο κοινοτικό χαρακτήρα και θα προετοιμάσουν τον ευρωπαϊκό αμπελοοινικό τομέα για ένα (πιο επιθετικό άνοιγμα των αγορών, μεταφέροντας προοδευτικά τους πόρους που θα

εξοικονομούνται από την απόσταξη στα μέτρα στήριξης της ανταγωνιστικότητας και της ιανάπτυξης·

7. επισημαίνει ότι, λόγω της σοβαρότητας των πιθανών συνεπειών της μεταρρύθμισης, της πολυπλοκότητας της και της ανάγκης σταδιακής εφαρμογής της, πρέπει να υπάρξει, μετά το τέλος της πρώτης, και μια ενδιάμεση φάση, προκειμένου να αξιολογηθούν τα πρώτα αποτελέσματα της και ενδεχομένως να αναπροσαρμοστούν, λαμβανομένων υπόψη των αρχικών στόχων, τόσο το σύνολο των ήδη χρησιμοποιηθέντων πόρων όσο και οι πόροι που ακόμη δεν έχουν χρησιμοποιηθεί-

8. υποστηρίζει ότι, επειδή η υφιστάμενη κατάσταση απαιτεί την άμεση λήψη μέτρων για την επίλυση των προβλημάτων του ευρωπαϊκού αμπελοοινικού τομέα, οι πολιτικές που θα στηρίξουν τη μεταρρύθμιση, είτε με τον ισχύοντα κοινοτικό προϋπολογισμό, είτε εάν παραστεί ανάγκη με αύξηση του, θα πρέπει να τεθούν σε ισχύ εξ αρχής, ορισμένες όμως με αύξουσα τάση, όπως π.χ. εκείνη της προώθησης της εμπορικής διακίνησης και της βελτίωσης της ποιότητας, ενώ άλλες με φθίνουσα τάση, όπως π.χ. εκείνη των μηχανισμών παρέμβασης στην αγορά-

Ριζική μεταρρύθμιση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα · Συμβατότητα με τη νέα ΚΑΠ

9. υπογραμμίζει ότι η αμπελοκαλλιέργεια καταρχήν ασκεί θετική επίδραση στο περιβάλλον, κυρίως με την προστασία των εδαφών από τη διάβρωση αλλά και την κατά κανόνα εκτατική (χρήση των φυσικών πόρων- για τους λόγους αυτούς καθώς και για την εναρμόνιση του (καθεστώτος στο πνεύμα της νέας ΚΑΠ, μπορούν να ενθαρρυνθούν σε κοινοτικό επίπεδο [βασικές γεωργικές πρακτικές καλλιέργειας που θα λαμβάνουν υπόψη το περιβάλλον και θα (μπορούν να χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΚΟΑ-

Έλεγχος παραγωγής για λόγους ποιότητας, περιβάλλοντος και εξισορρόπησης της αγοράς

10. διευκρινίζει ότι ο καθορισμός πλαισίου για τον τρόπο παραγωγής των επιτραπέζιων οίνων θα βοηθήσει και προς την κατεύθυνση της αποσαφήνισης των εμπορικών όρων διακίνησης τους και της διαφοροποίησης τους από τους οίνους γεωγραφικών ενδείξεων οι οποίοι έχουν πολύ πιο αυστηρούς όρους παραγωγής και είναι κατοχυρωμένοι σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

11. κρίνει απαραίτητη την υποχρεωτική συμμόρφωση των αμπελουργών σε γεωργικές πρακτικές καλλιέργειας και σε περιβαλλοντικά φυτοϋγειονομικά και άλλα πρότυπα ώστε να συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, στον έλεγχο της πρωτογενούς παραγωγής, στον περιορισμό του δυναμικού απόδοσης, στην καταπολέμηση των πλεονασμάτων και στη βελτίωση της ποιότητας των οίνων, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τις προς απόσταξη ποσότητες-

Αποστάξεις - Μηχανισμός διαχείρισης κρίσεων και εξισορρόπησης της αγοράς, προστασίας του περιβάλλοντος και βελτίωσης της ποιότητας

12. τονίζει ότι οι προτάσεις της Επιτροπής για τη διατήρηση μιας απόσταξης ή απόσυρσης των υποπροϊόντων χωρίς χρηματοδότηση δεν ευσταθούν διότι η απόσταξη αφορά τους παραγωγούς οίνου ενώ η υλοποίηση της αφορά τους αποστάκτες, γεγονός το οποίο στην ουσία θα καταστήσει ανενεργό το μέτρο- τονίζει επίσης ότι η πρόταση της Επιτροπής για απόσυρση υπό έλεγχο των υποπροϊόντων οινοποίησης θα δημιουργήσει σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα στις μεγάλες οινοπαραγωγικές περιοχές- σημειώνει ότι και η πρόταση για κατάργηση των αποστάξεων διπλής χρήσης θα οδηγήσει μεγάλες ποσότητες (προς οινοποίηση, διαταράσσοντας σημαντικά την περιφερειακή και

ευρωπαϊκή αγορά ενώ θα δημιουργήσει ενδοπεριφερειακά προβλήματα- επισημαίνει ότι η μη σταδιακή απορρόφηση των υπαρχόντων πλεονασμάτων, όπως διαφαίνεται από την πρόταση της Επιτροπής, θα δημιουργήσει σημαντικούς κραδασμούς στην αγορά αλλά και στο εισόδημα των αμπελουργών-

13. τονίζει ότι η απόσταξη οίνου αρχικά είχε εισαχθεί ως επείγον μέτρο μόνο, αλλά κατέστη το (δαπανηρότερο και πλέον διαμφισβητούμενο στοιχείο της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα-τονίζει ότι οι μηχανισμοί απόσταξης θα πρέπει, συνεπώς, να καταργηθούν σταδιακά στη διάρκεια εύλογης μεταβατικής περιόδου που θα επιτρέψει στους παραγωγούς οίνου να παγιώσουν ή να εγκαισιάσουν αιφώρες μεθόδους παραγωγής και να παράγουν ποιοτικούς οίνους- διευκρινίζει ότι, στη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, οι παραγωγοί οίνου που θα έχουν επωφεληθεί της απόσταξης θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να εισέλθουν σε αγορές ποιοτικών προϊόντων χρησιμοποιώντας μηχανισμούς εκρίζωσης καθώς και μέτρα για την εθελοντική διαχείριση της προσφοράς καθώς και την ανάπτυξη της υπαίθρου, με σκοπό την καλύτερη εμπορική διακίνηση των ποιοτικών οίνων και τη διαφοροποίηση-

14. απορρίπτει την άμεση κατάργηση του μηχανισμού των αποστάξεων και άλλων μέτρων στήριξης της αγοράς οι οποίοι, παρότι επιδέχονται σαφώς βελτίωση ως προς το σχεδιασμό και τη χρήση τους, δεν φαίνεται σκόπιμο να καταργηθούν χωρίς μία μεταβατική περίοδο, προκειμένου να αξιοποιηθούν τα πλεονεκτήματα ορισμένων από αυτούς- τονίζει ότι κατά τη μεταβατική περίοδο θα πρέπει να μειωθούν σταδιακά τα ποσά που εκχωρούνται στα παρεμβατικά μέτρα αγοράς και παράλληλα να ενταθούν τα μέτρα που αποσκοπούν στη (βελτίωση της ποιότητας, την προώθηση και την εμπορική διακίνηση των ευρωπαϊκών οίνων-

15. θεωρεί σκόπιμο να διατηρηθούν οι ενισχύσεις υπέρ των οινικών παρακρατημάτων, ώστε να διαφυλαχθεί η ποιότητα των ευρωπαϊκών οίνων και να αποτραπούν περιβαλλοντικές βλάβες εξ αιτίας της απόσυρσης αυτών των προϊόντων- ομοίως θα πρέπει να διατηρηθεί η ενίσχυση υπέρ της απόσταξης πόσιμης οινικής αλκοόλης, που αποτελεί την μόνη απόσταξη με πραγματική εμπορική διέξοδοι 6. εκτιμά ότι η απόσταξη των υποπροϊόντων πρέπει να επανεξετασθεί ως προς την εφαρμογή της, ώστε να στοιχίζει λιγότερο σε κοινοτικό επίπεδο, επιτρέποντας κυρίως τη διοχέτευση μέρους των οινοπνευμάτων σε άλλες διεξόδους, όπως είναι η πόσιμη αλκοόλη.

17. θεωρεί σκόπιμη, κατά την πρώτη φάση της μεταρρύθμισης, τη μετατροπή των τεσσάρων σημερινών αποστάξεων σε μόνο δύο:

α.

υποχρεωτική απόσταξη που θα λειτουργεί ως δίκτυ ασφαλείας και θα επιτρέψει τη σταδιακή εξυγίανση της αγοράς, ενώ ταυτόχρονα θα εξυπηρετεί περιβαλλοντικούς και ποιοτικούς στόχους.

β.

προαιρετική απόσταξη πόσιμης οινικής αλκοόλης που θα επιτρέψει την προσαρμογή του κλάδου της πόσιμης οινικής αλκοόλης που χρησιμοποιείται για ενσωμάτωση σε ορισμένα ρινικά προϊόντα (λικέρ, μπράντι) ή για την εξισορρόπηση του γευστικού χαρακτήρα.

18. θεωρεί απαραίτητο να δημιουργηθεί νέος μηχανισμός διαχείρισης των κρίσεων σε (περίπτωση που προκύψουν ειδικές, σοβαρές και πραγματικές καταστάσεις επείγουσας ανάγκης που θα πρέπει να ορίζονται με τα αντικειμενικά κριτήρια τα οποία θα έχουν καθορισθεί εκ των προτέρων σε κοινοτικό επίπεδο.

19. θεωρεί σκόπιμη την κατάργηση της δημόσιας αποθεματοποίησης αλκοόλης και την αντικατάσταση της πώλησης αλκοόλης που παράγεται από απόσταξη στο πλαίσιο της αντιμετώπισης

κρίσεων από την άμεση οργάνωση απευθείας πωλήσεων μέσω διαγωνισμών-

Ελεύθερες εκριζώσεις - Εκριζώσεις με κριτήρια

20. υποστηρίζει ότι στην προαναφερθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής δίνεται βαρύτητα στις εκριζώσεις ως μέτρο που σκοπεύει στη μείωση της παραγωγής και του ανθρώπινου δυναμικού που ασχολείται με τον τομέα αντί να προωθεί τον έλεγχο της παραγωγής με μέτρα ρύθμισης της προσφοράς και της ζήτησης· θεωρεί ότι επακόλουθο της πολιτικής αυτής θα είναι ότι δεν θα μπορεί να επιτευχθεί η αναμενόμενη ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αμπελοοινικού τομέα· υποστηρίζει ότι η ενισχυμένη επικουρικότητα δεν μπορεί να αποτελέσει άλλοθι για μια τυφλή απορύθμιση η οποία θα οδηγήσει σε αθέμιτο ανταγωνισμό ακόμα και εντός των ίδιων των συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

21. θεωρεί ότι το θέμα της οριστικής εγκατάλειψης δεν μπορεί να αποτελεί το κομβικό σημείο (της μεταρρύθμισης της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα αλλά μία από τις παραμέτρους των διαρθρωτικών παρεμβάσεων που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΚΟΑ μέσω (εθνικών χρηματοδοτικών πλαισίων με σκοπό την ανανέωση του αμπελουργικού δυναμικού και (τη σταδιακή προσαρμογή του τομέα οίνου στις ανάγκες της αγοράς-

22. εκτιμά ότι η πρωτοβουλία της οριστικής εγκατάλειψης πρέπει να ανήκει στον παραγωγό με την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν ή όχι την οριστική εγκατάλειψη, χρησιμοποιώντας εθνικά ή/και περιφερειακά περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια τα οποία θα συμφωνούν με αντικειμενικούς όρους καθορισμένους εκ των προτέρων σε κοινοτικό επίπεδο- θεωρεί σημαντικό να προβλεφθεί ότι το κάθε

κράτος μέλος ή η περιφέρεια μπορεί να καθορίσει ένα ευέλικτο ανώτατο επιτρεπόμενο όριο εκριζώσεων ανά περιφέρεια και να έχει τη (δυνατότητα επιλογής των κατηγοριών οίνου που θα έχουν προτεραιότητα στο πρόγραμμα (εκριζώσεων-

23. εκτιμά ότι τα αντικειμενικά κοινοτικά κριτήρια που περιορίζουν τη δυνατότητα οριστικής (εγκατάλειψης μπορεί να είναι μεταξύ των άλλων: (α) αμπελώνες σε ορεινές, παράκτιες και νησιωτικές περιοχές που παράγουν κυρίως οίνους γεωγραφικών ενδείξεων· (β) αμπελώνες που βρίσκονται σε περιοχές επικλινείς όπου πρέπει να αποτραπεί η διάβρωση του εδάφους (και η απώλεια της βιοποικιλότητας ή παραδοσιακές περιοχές με ιστορική σημασία- (γ) αμπελώνες που παράγουν οίνους με εμπορική διέξοδο- (δ) αμπελώνες, η υπερβολική μείωση των οποίων θα απειλούσε την ύπαρξη μιας ολόκληρης αμπελουργικής περιοχής ή μιας ελεγχόμενης ονομασίας προέλευσης (ΕΟΓΠ)· (ε) αμπελώνες που έτυχαν διαρθρωτικών (ενισχύσεων στα πλαίσια κοινοτικών προγραμμάτων· (στ) περιπτώσεις όπου η εγκατάλειψη της (αμπελουργίας δημιουργεί περιβαλλοντικούς κινδύνους-

24. εκτιμά ότι τα αντικειμενικά κοινοτικά κριτήρια που συνδυάζονται με μία γενικότερη (αναδιάρθρωση του παραγωγικού και του ανθρώπινου δυναμικού στην ύπαιθρο και που (μπορούν να διευκολύνουν την επιλογή της οριστικής εγκατάλειψης αφορούν ενδεικτικά τις ακόλουθες περιπτώσεις: (α) αμπελώνες που έχουν πλέον χαμηλή αποδοτικότητα χωρίς δυνατότητα επανάκτησης του δυναμικού τους- (β) περιπτώσεις που συνδυάζονται με ένταξη των αμπελουργών στο πρόγραμμα πρόωρης συνταξιοδότησης- (γ) αμπελώνες που είναι ακατάλληλοι για την παραγωγή ποιοτικών ή εμπορεύσιμων οίνων·

25. συνιστά, εκτός του καθεστώτος οριστικής εγκατάλειψης, να καθιερωθεί ως επιλογή η προσωρινή εκρίζωση και να είναι στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους να αποφασίσει (αν θα την

εφαρμόσει· πιστεύει ότι η προσωρινή εκρίζωση θα επιτρέψει να χορηγηθεί (οικονομική ενίσχυση στον παραγωγό εφόσον το δικαίωμα φύτευσης θα παραμείνει παγωμένο (για περίοδο πολλών ετών, μετά τη λήξη της οποίας όμως ο αμπελουργός θα μπορεί να (φυτεύσει εκ νέου ή να εκχωρήσει τα δικαιώματα του ή να ζητήσει τη μετατροπή σε οριστική (εκρίζωση εάν προβλέπεται το εν λόγω καθεστώς στο οικείο κράτος μέλος·

26. υποστηρίζει ότι οι εκριζωθείσες εκτάσεις για τις οποίες θα καταβληθεί μία κατ' αποκοπή (αποζημίωση, θα μπορούν να προστεθούν στις επιλέξιμες εκτάσεις για την χορήγηση δικαιωμάτων ενιαίας αποδεδειγμένης ενίσχυσης- φρονεί ότι, κατά τον καθορισμό των πριμοδοτήσεων εκρίζωσης και της ενιαίας ενίσχυσης πρέπει να εξετασθούν οι ελάχιστες περιβαλλοντικές απαιτήσεις ώστε να μην υποβαθμισθεί η ύπαιθρος· θεωρεί ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρέχει στους αμπελουργούς που εντάσσονται στο πρόγραμμα εκρίζωσης, συμπληρωματική στήριξη που θα προέρχεται από τους πόρους των Προγραμμάτων Στήριξης και Ανάπτυξης του Αμπελοοινικού τομέα (ΠΣΑΑ) ή από την εφαρμογή του καθεστώτος διακύμανσης ή/και από την ανακατανομή του εθνικού αποθέματος δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης, κατά τρόπον ώστε η στήριξη των παραγωγών να μπορεί να φθάνει στο επίπεδο της μέσης αποδεδειγμένης άμεσης ενίσχυσης της περιφέρειας- εκτιμά ότι δεν μπορεί να χορηγείται αποζημίωση για την εκρίζωση των παράνομων φυτεύσεων-

Απαγόρευση νέων φυτεύσεων - Σταδιακή απελευθέρωση των νέων φυτεύσεων

27. εκτιμά ότι θα πρέπει να ακολουθηθεί προσεκτική και διαφανής διαδικασία σταδιακής παραχώρησης νέων δικαιωμάτων φύτευσης ώστε να αποφευχθεί η αρνητική επίπτωση στην αγορά από μία ανεξέλεγκτη

επέκταση του δυναμικού της αμπελοκαλλιέργειας- τα κράτη μέλη οφείλουν να καταθέσουν πρόγραμμα στο οποίο θα περιλαμβάνεται το επιδιωκόμενο επίπεδο φυτεύσεων, η πορεία παραχώρησης νέων δικαιωμάτων, οι ποικιλίες ανά περιφέρεια και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής- υποστηρίζει ότι τα νέα δικαιώματα φυτεύσεων θα πρέπει να προορίζονται κυρίως για τους νέους αγρότες, για παραγωγή οίνων ποιότητας και για εκμεταλλεύσεις που έχουν ενταχθεί σε προγράμματα ποιότητας και εμπορίας, ενώ είναι αναγκαίο να ενταχθούν στο προσαρμοσμένο αμπελουργικό μητρώο- πιστεύει ότι το κάθε κράτος μέλος σε συνεργασία με τις περιφέρειες, τις οργανώσεις του τομέα και τις ενώσεις παραγωγών πριν την έναρξη της παραχώρησης νέων δικαιωμάτων φύτευσης θα πρέπει να αξιολογήσει το πρόγραμμα και την εξέλιξη των εκριζώσεων- εκτιμά ότι πριν την παραχώρηση νέων δικαιωμάτων φύτευσης θα πρέπει να αξιολογηθεί η κατάσταση των μη νομιμοποιημένων ή και παράνομων φυτεύσεων-

28. τονίζει ότι, όσον αφορά τις ζώνες παραγωγής με γεωγραφική ένδειξη, μπορεί να είναι σκόπιμα, οι αποφάσεις για την ελευθέρωση να λαμβάνονται από τις αρμόδιες περιφερειακές αρχές, δεδομένης της ανάγκης να περιφρουρηθεί η αξία των επενδύσεων που πραγματοποιούν οι αμπελουργοί στη ζώνη γεωγραφικής ένδειξης, να αποτραπεί η υποβάθμιση του κύρους για την εν λόγω γεωγραφική ένδειξη και να διατηρηθεί ο έλεγχος επί της ποιότητας της παραγωγής·

29. εκτιμά ότι οι νέες φυτεύσεις δεν μπορούν να εντάσσονται σε επιλέξιμες χρηματοδοτούμενες δράσεις όπως εκείνες των αναδιαρθρώσεων, των γεωργικών καλλιεργητικών πρακτικών και της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαχείρισης κρίσεων, ενώ αντίθετα μπορούν να ενταχθούν στις συλλογικές δράσεις των Οργανώσεων Παραγωγών ή/και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, οι οποίες αφορούν πολιτικές προώθησης, ενημέρωσης των καταναλωτών, έρευνας

της αγοράς και αποζημιώσεις από φυσικές καταστροφές αγοράς που περιλαμβάνονται στα εθνικά ΠΣΑΑ.

Αμπελουργικό μητρώο - Εργαλείο αποτελεσματικών ελέγχων και διαχείρισης της ΚΟΑ

30. συνιστά στα κράτη μέλη να διατηρούν αμπελουργικό μητρώο στο οποίο να υποδεικνύονται οι φυτευμένες ποικιλίες και ο αριθμός των οίνων σε κάθε μονάδα (σύμφωνα με τον κανονισμό(ΕΟΚ) αριθ. 2392/86)

31. τονίζει ότι το αμπελουργικό μητρώο είναι το βασικό εργαλείο για τον έλεγχο της τήρησης των ορίων των αποδόσεων-

Εμπλουτισμός

32. έχει επίγνωση ότι ο εμπλουτισμός επηρεάζει άμεσα τα επίπεδα παραγωγής δεδομένου ότι μπορεί να προκαλέσει αύξηση της παραγόμενης ποσότητας ανά εκτάριο· τονίζει, ωστόσο, ότι το ζήτημα της διατήρησης ή της κατάργησης της ενίσχυσης για το συμπυκνωμένο γλεύκος ή το ανακαθορισμένο συμπυκνωμένο γλεύκος πρέπει να συνδέεται στενά και αδιαχώριστα με την διατήρηση ή την κατάργηση του εμπλουτισμού με σακχαρόζη, έχοντας επίσης υπόψη την πτώση στις τιμές ζάχαρης συνεπεία της μεταρρύθμισης στην ΚΟΑ ζάχαρης, τις διαφορετικές οινολογικές παραδόσεις των κρατών μελών, τη σκοπιμότητα και την τεχνική δυνατότητα του (περιορισμού της χρήσης παρόμοιων πρακτικών για συγκεκριμένες ανώτατες ποσότητες, (καθώς και τις πιθανές εναλλακτικές χρήσεις του μούστου που θα είχαν θετικό αντίκτυπο σε ό,τι αφορά τη μείωση των πλεονασμάτων οίνου-

33. θεωρεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτήσουν την έγκριση του εμπλουτισμού με χρήση ζάχαρης από προϋποθέσεις όπως οι έλεγχοι στα μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας (λ.χ. η συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια απόδοσης) και οι κλιματικές συνθήκες-

34. πιστεύει ότι ο εμπλουτισμός θα πρέπει να επιτραπεί σε κάθε περιοχή αμπελοκαλλιέργειας, όπου χρησιμοποιείται κατά παράδοση και όπου δεν υπάρχουν διαρθρωτικά πλεονάσματα- πιστεύει ότι η πρόταση της Επιτροπής για την μείωση του μέγιστου επιπέδου εμπλουτισμού δεν δικαιολογείται και ότι θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν οι τρέχοντες κανόνες-

35. πιστεύει ότι δεν πρέπει να απαγορευθεί η χρήση ζάχαρης για τον εμπλουτισμό του οίνου διότι σε αυτή την περίπτωση θα δημιουργούνταν διακρίσεις εις βάρος κρατών μελών που βρίσκονται σε περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου είναι δυσκολότερη η καλλιέργεια της αμπέλου εξαιτίας αντίξοων κλιματικών συνθηκών-

36. υποστηρίζει την ανάγκη παροχής ενίσχυσης για το συμπυκνωμένο γλεύκος και το ανακαθαρισμένο συμπυκνωμένο γλεύκος που χρησιμοποιείται για τον εμπλουτισμό, εφόσον είναι απαραίτητο να διατηρηθεί μια ιστορική οινολογική πρακτική-

37. τονίζει την ανάγκη να διατηρηθεί η ενίσχυση για το γλεύκος που χρησιμοποιείται για την παραγωγή χυμού σταφυλιών, με στόχο να διατηρηθεί ένα προϊόν που χρησιμοποιείται για σκοπούς άλλους εκτός της παραγωγής οίνου, το οποίο είναι σημαντικό για τον κλάδο και συμβάλλει στη διατήρηση της ισορροπίας της αγοράς-

38. φρονεί ότι, σε περίπτωση εμπλουτισμού με την προσθήκη συμπυκνωμένου γλεύκους, το τελευταίο θα πρέπει να προέρχεται από το ίδιο σημείο παραγωγής-

39. επισημαίνει ότι η μελέτη που συνδέει τον εμπλουτισμό με την προσθήκη ζάχαρης με την (υπερ)παραγωγή οίνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, χρονολογείται από το 1991, δεν αντικατοπτρίζει τις σημερινές συνθήκες στην αγορά και, εν πάση περιπτώσει, δεν είχε κύρος-

Δημόσια παρέμβαση αλκοόλης»Ιδιωτική αποθεματοποίηση οίνων και γλευκών

40. θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να εξετασθεί η δυνατότητα διατήρησης της ιδιωτικής αποθεματοποίησης οίνων και γλευκών τουλάχιστον κατά την πρώτη περίοδο της μεταρρύθμισης (2008-2011), λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τους προτεινόμενους περιορισμούς των αποστάξεων και την κατάργηση της δημόσιας αποθεματοποίησης-

Επαγγελματικοί φορείς και διεπαγγελματικές οργανώσεις

41. τονίζει ότι οι διεπαγγελματικές οργανώσεις μπορούν να λαμβάνουν πρωτοβουλίες, στους ακόλουθους τομείς, υπό την προϋπόθεση ότι έχει δημιουργηθεί σχετικό κοινοτικό πλαίσιο έγκρισης, το οποίο θα μπορούσε να καλύπτει, π.χ.: την πληρέστερη εκμετάλλευση του δυναμικού παραγωγής, την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την λελογισμένη κατανάλωση οίνου, την διεξαγωγή των απαραίτητων ερευνών για προϊόντα καλύτερα προσαρμοσμένα προς τις ανάγκες της εγχώριας και εξαγωγικής αγοράς, τις απαραίτητες εμπορικές επενδύσεις, την αναζήτηση νέων τρόπων περιορισμού της χρήσης ουσιών φυτοπροστασίας, την στροφή προς την βιολογική γεωργία κ.ά-

42. καλεί την Επιτροπή να επιδείξει, στην πρόταση της, αποφασιστικότητα για την μεταρρύθμιση του αμπελοοινικού τομέα, ιδιαίτερα μέσω αποτελεσματικής και συγκεκριμένης κοινοτικής πολιτικής για την προώθηση των ευρωπαϊκών οίνων, προβλέποντας αρκούντως σημαντικές οικονομικές δεσμεύσεις-

43. θεωρεί σκόπιμη τη θέσπιση ειδικού ταμείου για την προώθηση των ευρωπαϊκών οίνων μέσω των επαγγελματικών φορέων και διεπαγγελματικών οργανώσεων του τομέα, των ενώσεων προστασίας ή κρατικών φορέων ανάπτυξης της υπαίθρου-

44. θεωρεί απαραίτητο να καθορίσει η Επιτροπή κατευθυντήριες γραμμές δράσης για την προώθηση των ευρωπαϊκών οίνων οι οποίες θα βασίζονται στην λελογισμένη και υπεύθυνη κατανάλωση των οίνων συνοδευόμενες από την απαραίτητη χρηματοδότηση-

Επισήμανση και προώθηση του ευρωπαϊκού Οίνου

45. εκτιμά ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να επιδιώκει την εδραίωση, την αναγνώριση και την προστασία των οίνων με συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση σε παγκόσμιο επίπεδο- επισημαίνει ότι η αναγνωρισιμότητα των οίνων αυτών θα διευκολυνθεί και με την απλοποίηση της επισήμανσης-

46. θεωρεί ότι η παραγωγή ενός ποιοτικού οίνου με παραδοσιακές μεθόδους και η ειδική επισήμανσή του, χωρίς παράλληλα να πραγματοποιείται η κατάλληλη προώθηση του στην παγκόσμια αγορά, δεν επαρκεί για να εξασφαλισθεί η διατήρηση ή η ενδεχόμενη αύξηση της ζήτησης- κρίνει απαραίτητη, προς τον σκοπό αυτό, την πρόβλεψη ειδικών, δεόντως χρηματοδοτούμενων μέτρων, για την ενίσχυση της ικανότητας να ανακοινώνεται στην παγκόσμια αγορά η ποιότητα του ευρωπαϊκού οίνου-

47. έχοντας υπόψη τον πρόσφατο επανακαθορισμό, με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1991/2004 και (ΕΚ) αριθ. 1427/2004 της Επιτροπής, των διατάξεων σχετικά με την επισήμανση, θεωρεί απαραίτητη την αξιολόγηση των επιπτώσεων των τροποποιήσεων που εισήχθησαν πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω τροποποίηση-

48. τονίζει ότι οι οινολογικές πρακτικές οι οποίες δεν επιτρέπονται στην ΕΕ πρέπει να επισημαίνονται με σαφήνεια επί των εισαγομένων ποτών που αφορούν στην εικόνα του οίνου-

49. θεωρεί ουσιώδη την επισήμανση των οίνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης- κρίνει, ωστόσο, ότι δεν πρέπει να είναι πιο περίπλοκη από την επισήμανση οίνων από τρίτες χώρες-

50. ζητεί την εναρμόνιση των διατάξεων των κρατών μελών σε σχέση με την γλώσσα της (ετικέτας, κατά τρόπον ώστε οι παραγωγοί να μην υποχρεούνται να μεταφράζουν σε άλλες γλώσσες ορισμένες πληροφορίες όταν στην χώρα προορισμού ο όρος που χρησιμοποιείται είναι παρόμοιος και, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης των καταναλωτών-

Προορατική και φιλόδοξη Πολιτική Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΕ για τους οίνους ως σημαντικός πυλώνας της ΚΟΑ

51. τονίζει ότι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο αμπελοοινικός τομέας λόγω κυρίως της αύξησης των εισαγωγών οίνου από τρίτες χώρες, και της αύξησης των αποθεμάτων οίνου που υπερβαίνουν την παραγωγή ενός έτους και έχουν ελάχιστες πιθανότητες να διατεθούν, ασκούν πτωτική πίεση στις τιμές και τα εισοδήματα των παραγωγών και είναι ανάγκη να ρυθμισθούν με την πρόβλεψη καταλόγου βασικών προτεραιοτήτων στις οποίες δεν αναφέρεται η προαναφερθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής, και συγκεκριμένα με την προώθηση υπεύθυνης και λελογισμένης κατανάλωσης, την αναδιάθεση των δημοσιονομικών πόρων κατά τρόπον που να επιτρέπει την κατάκτηση νέων καταναλωτών και νέων αγορών, ή και την εκ νέου κατάκτηση των αγορών, καθώς και την προώθηση της ποιότητας και της έρευνας-

52. καλεί την Επιτροπή να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να ενισχύσει την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων, καθορίζοντας υψηλότερα κριτήρια και δημιουργώντας κοινό πλαίσιο για τις ενδείξεις αυτές σε διαπεριφερειακό και πολυμερές επίπεδο ιδιαίτερα στο πλαίσιο του ΠΟΕ και των συμφωνιών για τα δικαιώματα

πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, με σκοπό τη δημιουργία πολυμερούς μητρώου για τους οίνους και τα οινοπνευματώδη ποτά και την καταπολέμηση της παραποίησης και κάθε μορφής κατάχρησης των ευρωπαϊκών γεωγραφικών ενδείξεων και των παραδοσιακών ονομασιών σε τρίτες χώρες-

53. θεωρεί αναγκαίο να επιτευχθεί μια καλύτερη προστασία των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων και των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ και των διμερών συμφωνιών δεδομένου ότι πρόκειται για σημαντικό στοιχείο διατήρησης μιας ποιοτικής παραγωγής οίνου συνδεδεμένης με τα τοπικά εδάφη και συνήθειες-

54. υπογραμμίζει ότι προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του κλάδου στις διεθνείς αγορές είναι αναγκαίο να προσδιοριστεί, σε στενή συνεργασία με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των ευρωπαίων παραγόντων του κλάδου, μια προορατική και φιλόδοξη εξωτερική εμπορική πολιτική για τους ευρωπαϊκούς οίνους, συνοδευόμενη από ανακατανομή των πόρων του προϋπολογισμού και από τα κατάλληλα μέσα-

55. τονίζει την ανάγκη σύναψης, στο πλαίσιο της εξωτερικής αυτής εμπορικής πολιτικής για τους ευρωπαϊκούς οίνους, διμερών συμφωνιών εμπορίας οίνου με τρίτες χώρες, στη βάση της αμοιβαίας αναγνώρισης και προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων-

56. υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευθεί να προβεί στη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων των εξαγωγών της έως το 2013- καλεί την Επιτροπή να μετριάσει τις συνέπειες της μείωσης των επιδοτήσεων βελτιώνοντας τη διαθεσιμότητα των πόρων με σκοπό τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των οινοπαραγωγών οίνου και καθιερώνοντας ειδική πρόσβαση στην αγορά για τα προϊόντα οίνου, για

όσο διάστημα κριθεί απαραίτητο ώστε να διατηρηθεί ισορροπία στην ευρωπαϊκή αγορά-

57. εύχεται να συμπεριληφθεί ο οίνος στον κατάλογο των ευαίσθητων προϊόντων του ΠΟΕ-

58. πιστεύει ότι λόγω των υφιστάμενων ιδιαιτεροτήτων στο καθεστώς των γεωγραφικών ενδείξεων των οίνων θα μπορούσε κατά την πρώτη περίοδο της μεταρρύθμισης (2008-2011) να εξεταστεί η δυνατότητα ένταξης των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου της 20ής Μαρτίου 2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων με τις απαραίτητες προσαρμογές στη νέα ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα- επισημαίνει ότι κατά την δεύτερη περίοδο της μεταρρύθμισης (2012-2015), αφού η σταδιακή ταξινόμηση και ενιαία καταχώρηση των οίνων σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο θα έχει ήδη επιτευχθεί κατά την πρώτη περίοδο, θα πρέπει να εξετασθεί η σκοπιμότητα ένταξης των διατάξεων του μελλοντικού κανονισμού για την νέα ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006-

59 τονίζει τη σημασία του μη εμπορικού χαρακτήρα προβληματισμού στα πλαίσια του ΠΟΕ-καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει καθεστώς επισήμανσης για τα εισαγόμενα αλκοολούχα ποτά-παράγωγα οίνου, τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις ευρωπαϊκές οινολογικές πρακτικές και, κατά συνέπεια, δεν πρέπει να επισημαίνονται ως οίνος-

60. επισημαίνει ότι ένας από τους πιο σημαντικούς κινδύνους παραποίησης της παραγωγής οίνου, διαστρέβλωσης της αγοράς και συρρίκνωσης της κοινοτικής παραγωγής είναι η άρση της απαγόρευσης οινοποίησης εισαγόμενου γλεύκους, άρση η οποία θα πρέπει να αποτραπεί από πλευράς Επιτροπής στα πλαίσια του ΠΟΕ-

61. θεωρεί ότι η κοινοτική νομοθεσία δεν πρέπει να επιτρέψει την οινοποίηση εισαγόμενου γλεύκους ούτε την ανάμειξη του με κοινοτικά γλεύκη, στο βαθμό που τέτοιες διαδικασίες δεν συνάδουν με άλλα μέτρα που προτείνονται από την Επιτροπή, όπως η εκρίζωση ή η κατάργηση ενισχύσεων για τη χρησιμοποίηση συμπυκνωμένου γλεύκους με σκοπό την αύξηση του αλκοολικού βαθμού-

62. τονίζει ότι δεν υπάρχει υποχρέωση διαπραγμάτευσης στον ΠΟΕ σχετικά με την δυνατότητα ανάμειξης εισαγόμενων οίνων τρίτων χωρών και την ανάμειξη τους με κοινοτικούς και αντιτίθεται σε μια τέτοια εξέλιξη αφού θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στην καταγωγή προέλευσης και ταυτοποίησης των προϊόντων και στην υποβάθμιση του οίνου που παράγεται στις ευρωπαϊκές χώρες-

63. θεωρεί απαραίτητο, προκειμένου να διαφυλαχθεί η ποιότητα και η αναγνώριση των ευρωπαϊκών οίνων, να είναι δυνατή η χρησιμοποίηση για την παρασκευή τους μόνον οίνων και γλευκών που έχουν παραχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση-

Διεθνές Γραφείο Αμπέλου και Οίνου (ΟΙΥ) - Διμερείς εμπορικές συμφωνίες

64. πιστεύει ότι σε μία περίοδο δύσκολων διαπραγματεύσεων στα πλαίσια του ΠΟΕ αλλά και των διμερών συμφωνιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την κατοχύρωση των ευρωπαϊκών διατροφικών προϊόντων, των προϊόντων γεωγραφικών ενδείξεων, των βιολογικών προϊόντων κ.ο.κ. είναι σκόπιμο το Συμβούλιο, μετά από διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να είναι το αρμόδιο όργανο για την έγκριση των νέων οινολογικών πρακτικών και αυτό διότι εάν αυτή η αρμοδιότητα διαβιβαστεί στην Επιτροπή, θα ετίθετο σε κίνδυνο ο ορισμός και η ταξινόμηση των οίνων ποιότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση-

θεωρεί ότι οι εν λόγω οινολογικές πρακτικές θα πρέπει να εγγραφούν σε θετικό κοινοτικό κατάλογο-

65. καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει κάθε δυνατό μέσο για την πρόληψη της απάτης (και των καταχρήσεων των ορισμών γεωγραφικής ένδειξης στις τρίτες χώρες-

66. θεωρεί ότι η ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα δεν πρέπει να στερηθεί όλα τα οικονομικά μέσα σε ευρωπαϊκό επίπεδο με μεταφορές στον δεύτερο πυλώνα της ΚΑΠ και την επιστροφή στα μέτρα εθνικής αρμοδιότητας ανοίγοντας τον δρόμο σε στρεβλώσεις ανταγωνισμού και διακρίσεις μεταξύ δομών παραγωγής/διακίνησης και μεταξύ κρατών μελών-

67. υποστηρίζει ότι οι οινολογικές πρακτικές δεν θα πρέπει να προκαλούν σύγχυση στους καταναλωτές, να αλλοιώνουν την ποιότητα και να δημιουργούν αθέμιτο ανταγωνισμό-επισημαίνει ότι οι μέχρι σήμερα εγκριθείσες οινολογικές πρακτικές δεν μπορούν να εγκριθούν αυτόματα και ούτε μπορεί να επιτραπεί η χρήση τους στην ΕΕ ακόμα και στις περιπτώσεις που οι οίνοι προορίζονται για εξαγωγές σε περιοχές όπου οι πρακτικές αυτές είναι εγκεκριμένες-

68. εκτιμά ότι η συγκέντρωση του συνόλου των οινολογικών πρακτικών στο Διεθνές Γραφείο (Αμπέλου και Οίνου (ΟΙΥ) βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση υπό την προϋπόθεση ότι οι πρακτικές θα αξιολογηθούν και θα θεσπιστούν βάσει επιστημονικών και τεχνικών ερευνών, ενώ βεβαίως θα πρέπει να εγγυώνται την ασφάλεια των τροφίμων και της δημόσιας υγείας-

Ενημέρωση και προώθηση της λελογισμένης και υπεύθυνης κατανάλωσης οίνου.

69. αναφέρει ότι στην Ευρώπη έχει σημειωθεί σταθερή μείωση στην κατανάλωση οίνου, κυρίως στις παραδοσιακές χώρες κατανάλωσης

οίνου, γεγονός που αποτελεί ένα από τα αίτια διαρθρωτικού πλεονάσματος στον κλάδο· αναφέρει ότι τα τελευταία χρόνια οι εξαγωγές οίνου παρουσίασαν στασιμότητα σε αντίθεση με τις εισαγωγές που αυξήθηκαν δυναμικά και ότι ως εκ τούτου είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού αμπελοοινικού τομέα· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει άμεσα έκθεση με την οποία θα εξηγεί τους λόγους της μείωσης, τα τελευταία χρόνια, των εξαγωγών ευρωπαϊκών οίνων, καθώς και της δυναμικής αύξησης των εισαγωγών από τρίτες χώρες, διευκρινίζοντας, ιδιαίτερα, κατά πόσον εφαρμόστηκαν οι διμερείς εμπορικές συμφωνίες με τις τρίτες χώρες, ελήφθησαν υπόψη τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ευρωπαίων παραγωγών και αξιοποιήθηκαν καταλλήλως οι μηχανισμοί της κοινής εμπορικής πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων-

70. τονίζει ότι η αιεφόρος ανάπτυξη του ευρωπαϊκού αμπελοοινικού τομέα απαιτεί την ανακατανομή σημαντικών δημοσιονομικών πόρων στα πλαίσια της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα για την προώθηση της λελογισμένης και υπεύθυνης κατανάλωσης οίνου· κρίνει ότι η ενίσχυση της τάσης για ολοένα και περισσότερο λελογισμένη και υπεύθυνη κατανάλωση οίνου αποτελεί μείζονα θετική συνεισφορά στην προστασία των Ευρωπαίων καταναλωτών και της δημόσιας υγείας· προσθέτει ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να αναπτυχθούν με αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, των κρατών μελών, των περιφερειών και του ίδιου του αμπελοοινικού τομέα, ο οποίος έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο-

71. καλεί την Επιτροπή να θέσει σε εφαρμογή μια προορατική εμπορική πολιτική προκειμένου να προωθηθεί η ποιότητα των ευρωπαϊκών οίνων και να υπερασπισθεί τις ευρωπαϊκές μεθόδους οινοποίησης-

72. τονίζει ότι στις προτεραιότητες της Επιτροπής πρέπει να προστεθούν η περαιτέρω προβολή των αμπελοοινικών προϊόντων και οι προσπάθειες για την κατάκτηση νέων καταναλωτών και αγορών, ιδίως με εξαγωγές προς τις νέες αναδύμενες αγορές, μέσω μιας προορατικής και φιλόδοξης στρατηγικής όσον αφορά το εξωτερικό εμπόριο, με τη χρήση των κατάλληλων πόρων-

73. θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η ενίσχυση και η χρηματοδότηση της πληροφόρησης των καταναλωτών σχετικά με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του οίνου που παράγεται στην Ευρώπη σύμφωνα με τις παραδοσιακές και ελεγχόμενες οινοποιητικές πρακτικές, προκειμένου να προστατευτούν από αμφίβολης ποιότητας προϊόντα εισαγωγής και προκειμένου να προωθηθεί !το προϊόν αυτό στην εσωτερική και τη διεθνή αγορά-

74. Εθνικοί φάκελοι - Ενιαίες κοινοτικές πολιτικές βάσει προγραμμάτων στήριξης και ανάπτυξης του αμπελοοινικού τομέα (ΠΣΑΑ) τονίζει την ανάγκη να διατηρηθεί ο κοινοτικός προϋπολογισμός και να μην μεταφερθούν κονδύλια από τον πρώτο πυλώνα στο δεύτερο πυλώνα της ΚΑΠ, ο οποίος αφορά την αγροτική ανάπτυξη, γεγονός που θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια την μείωση των πόρων σε βάρος του αμπελοοινικού τομέα- απαιτεί να διευκρινισθούν επαρκώς τα επιλέξιμα προς (χρηματοδότηση μέτρα προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι τα κεφάλαια διατίθενται πράγματι στον τομέα·

75. συνιστά, βάσει των στόχων για μία βιώσιμη και ανταγωνιστική μεταρρύθμιση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα, να θεσπισθεί κοινοτικό πλαίσιο, το οποίο να μπορεί να εφαρμοσθεί σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο, περιλαμβανομένου και του τρόπου χρηματοδότησης του που πρέπει να προέρχεται από τον πρώτο πυλώνα της ΚΑΠ, δηλαδή από τους πόρους της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα · πιστεύει ότι οι πολιτικές αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν: την

αναδιάρθρωση των αμπελώνων, μέτρα για την βελτίωση των υποδομών καταγραφής και διακίνησης, τις γεωργικές πρακτικές καλλιέργειας και περιβαλλοντικά πρότυπα στο πλαίσιο της ποιοτικής διαχείρισης, τους μηχανισμούς διαχείρισης κρίσεων, την έρευνα για την παραγωγή και την καλύτερη διακίνηση των προϊόντων, την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, την πολιτική προώθησης και ενημέρωσης των καταναλωτών αλλά και των εκριζώσεων και, κατά τη διάρκεια μεταβατικής φάσης, την ιδιωτική αποθεματοποίηση, μέτρα απόσταξης και άλλους ισχύοντες μηχανισμούς της αγοράς-

76. διευκρινίζει ότι για την αναθεώρηση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα, προτεραιότητα αποτελεί ο καθορισμός πολιτικών που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στη βελτίωση της ποιότητας των ευρωπαϊκών οίνων- υποστηρίζει ότι η κατανομή των κοινοτικών πόρων στα εθνικά Προγράμματα Στήριξης και Ανάπτυξης του Αμπελοοινικού τομέα θα πρέπει να πραγματοποιηθεί επί τη βάσει κοινών κριτηρίων ώστε να μην υπάρξουν ανισότητες μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών-

77. επισημαίνει ότι κατά την επιλογή της μεθόδου κατανομής των κοινοτικών πόρων ανά (εθνικό πρόγραμμα στήριξης και ανάπτυξης του αμπελοοινικού τομέα, θα πρέπει να ληφθεί (υπόψη το γεγονός ότι τα μέτρα παρέμβασης στην αγορά τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί με εντελώς διαφορετικό τρόπο μεταξύ των κρατών μελών, απορροφούν σημαντικό μέρος των πόρων της παρούσας ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα.

78. θεωρεί ότι βάσει των στατιστικών στοιχείων της παραγωγής και επιφάνειας της αμπελοκαλλιέργειας κάθε κράτους μέλους κατά την περίοδο π.χ. 2001-2005, μπορεί να γίνει μία καταρχήν (a priori) κατανομή του προϋπολογισμού των εθνικών φακέλων κατά τρόπον ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε κάθε κράτος μέλος να χρησιμοποιήσει - εντός

του ορισθέντος δημοσιονομικού του φακέλου - οποιοδήποτε εργαλείο κρίνει κατάλληλο εντός του κανονιστικού πλαισίου που ορίζεται εκ των προτέρων σε κοινοτικό επίπεδο, σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, εντός δε αυτού του πλαισίου τα μέτρα που ορίζονται θα προσφέρουν την ίδια στήριξη για όλα τα κράτη μέλη·

79. θεωρεί, ωστόσο, ότι μπορεί να αντιμετωπιστεί το ενδεχόμενο μιας δεύτερης αξιολογής λύσης, η οποία θα βασίζεται στα ποσά που χρησιμοποιήθηκαν από κάθε κράτος μέλος στο πλαίσιο της παρούσας ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα, ή η εκπόνηση φόρμουλας και/ή ενός μικτού κριτηρίου στο οποίο θα λαμβάνονται υπόψη ιστορικά δεδομένα, το μέγεθος του αμπελώνα και οι ποσότητες που παράγονται και διακινούνται σε κάθε κράτος μέλος, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό ένα σύστημα επιλεξιμότητας για πριμοδοτήσεις που θα καλύπτει τους στόχους της μεταρρύθμισης-

80. κρίνει απαραίτητο στην περίπτωση όπου ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαία μία συμπληρωματική ενίσχυση για τη βελτίωση των διαρθρωτικών του παρεμβάσεων στον αμπελοοινικό τομέα, να μπορεί να τις συγχρηματοδοτήσει και από τον δεύτερο πυλώνα της ΚΑΠ, εφόσον πρόκειται για επιλέξιμες δράσεις- οι δράσεις αυτές αφορούν κυρίως το συνδυασμό των διαρθρωτικών παρεμβάσεων με τα προγράμματα πρόωρης συνταξιοδότησης και τις πολιτικές ενίσχυσης των νέων αγροτών και αγροτισσών·

81. εκτιμά ότι οι νέες φυτεύσεις δεν μπορούν να εντάσσονται σε επιλέξιμες χρηματοδοτούμενες δράσεις-

82. επισημαίνει ότι οποιαδήποτε μεταρρύθμιση της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα πρέπει να προστατεύει και να ενισχύει την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊών παραγωγών οίνου- τονίζει ότι η ικανότητα καινοτομίας και ο δυναμισμός αποτελούν ζωτικές πτυχές του ζητήματος αυτού-

83. αναθέτει στον Πρόεδρο του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

(1)

EE L 179, 14.7.1999, σ. 1.Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1791/2006 (EE L 363, 20.12.2006, σ. 1).

(2)

|EE C 219, 30.7.1999, σ. 198.

(3)

EEC 150, 28.5.1999, σ. 289.

(4)

EEC 279, 1.10.1999, σ. 385.

(5)

EE C 177 E, 25.7.2002, σ. 50.

(6)

EEC 280 E, 18.11.2006, σ. 48.

(7)

http://ec.europa.eu/agriculture/capreform/wine/index_en.htm.

(8)

http://ec.europa.eu/agriculture/capreform/wine/sem_concl.en.pdf.

(9)

http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/wine/index_en.htm.

(10)

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2392/86 του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1986 για την κατάρτιση του κοινοτικού αμπελουργικού μητρώου (EE L208, 31.7.1986, σ. 1). Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε για τελευταία φορά με τον κανονισμό(ΕΚ) αριθ, 1631/98. (EE L 210, 28.7.1998, σ. 14).

(11)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1991/2004 της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2004 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 753/2002 για τη θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά την περιγραφή, την ονομασία, την παρουσίαση και την προστασία ορισμένων αμπελοοινικών προϊόντων (ΕΕ L 344, 20.11.2004, σ. 9).

(12)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1427/2004 της Επιτροπής, της 9ης Αυγούστου 2004, σχετικά με τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1622/2000 για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς και για την καθιέρωση κοινοτικού κώδικα των οινολογικών πρακτικών και επεξεργασιών (ΕΕ L 263 της 10.8.2004, σ. 3).

Οι μεγάλες μάχες στις διεθνείς αγορές κρασιών δίνονται στα επίπεδα των γνώσεων και του επιθετικού μάρκετινγκ. Ποιο το μέλλον για τα κρασιά της Μεσογείου;

Το παιχνίδι είναι χοντρό, σκληρό και καθημερινά γίνεται όλο και πιο πολυσύνθετο. Πρόκειται για την παγκόσμια αγορά κρασιού, η οποία τα τελευταία χρόνια διαρκώς εξελίσσεται και έχει αποκτήσει μια επικίνδυνη ρευστότητα. Κατά συνέπεια, η αγορά αυτή αντενδείκνυται στους ερασιτέχνες και στους ευκαιριακούς επιχειρηματίες. “Όσοι δεν ξέρουν πού πατούν και πού πηγαίνουν δεν πρόκειται βέβαια να φτάσουν πουθενά στη σημερινή αγορά κρασιού”, λέει με απλοϊκή ίσως αφέλεια ο Μάρβιν Σάνκεν, εκδότης του περιοδικού “Wine Spectator”, το οποίο συνιστά στο χώρο του μία μεγάλη διεθνή επιτυχία. Και έχει δίκιο. Η συμμετοχή στον παγκόσμιο πόλεμο του κρασιού απαιτεί και επιβάλλει στους συμμετέχοντες ισχυρά εφόδια, ξεκάθαρο μυαλό και κυρίως ανοιχτούς ορίζοντες. Αποκλεισμοί, αφορισμοί, ξόρκια και αποστεωμένες αντιλήψεις είναι τα μεγάλα “ατού” για να αποτύχει κάποιος τραγικά.

Κύριο χαρακτηριστικό στη σημερινή παγκόσμια οινική πραγματικότητα είναι η παγκοσμιοποίηση πριν απ’ όλα συγκεκριμένων ποικιλιών σταφυλιού, από τις οποίες παράγονται κρασιά που έχουν

συγκεκριμένη γεύση. Τα chardonnay στα λευκά και τα cabernet με τα merlot στα κόκκινα είναι πλέον κρασιά παγκόσμιας εμβέλειας και έχουν γίνει -είτε αυτό αρέσει είτε όχι- οικουμενικά σημεία αναφοράς. Είναι έτσι σκληρές οι μάχες που δίνονται σε ποιότητα και τιμές γι' αυτές τις ποικιλίες, χωρίς τις οποίες κανείς δεν μπορεί να μπει στην παγκόσμια αγορά. Σε δεύτερη μοίρα ακολουθούν οι ποικιλίες sprah, sθmilion, grenache, pinot, riesling, που και αυτές έχουν όμως παγκόσμια εξάπλωση.

Όπως προκύπτει πάντως από διεθνείς έρευνες αγοράς, τα κρασιά τύπου cabernet sauvignon είναι τα πιο δημοφιλή σε παγκόσμιο επίπεδο και προκρίνονται από το 51% των οινοφίλων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τεράστιο ρόλο γι' αυτή την επίδοση της ποικιλίας cabernet sauvignon έπαιξε, και παίζει, η διάδοσή της στις ΗΠΑ και στην Αυστραλία, δηλαδή σε δύο χώρες που φιλοδοξούν να γίνουν και πρώτες οινικές υπερδυνάμεις αν δεν είναι ήδη. Υπερδυνάμεις που γνωρίζουν άριστα, εξάλλου, τους πιο σύγχρονες κανόνες του διεθνούς μάρκετινγκ και που έχουν πεισθεί ότι κανείς δεν μπορεί να τους αντισταθεί αν δεν υιοθετήσει τη λογική τους. Τόσο σε ποικιλιακό όσο και σε εμπορικό και παραγωγικό επίπεδο.

Η "επανάσταση" του μάρκετινγκ

Οι περισσότεροι ειδικοί της παγκόσμιας αγοράς κρασιού συμφωνούν έτσι ότι υπό τις συνθήκες που κυριαρχούν σε αυτήν δεν αρκεί να "φτιάχνει" κάποιος κρασί, ακόμα και υψηλών προδιαγραφών, αλλά πριν απ' όλα πρέπει να μπορεί να το πουλάει. Και στο σημείο αυτό για πολλές επιχειρήσεις αρχίζουν τα δύσκολα. Διότι οι πωλήσεις κρασιών πρέπει να είναι διεθνώς ανταγωνιστικές, σε μια αγορά όπου τα υψηλής ποιότητας κρασιά είναι πολλά και όλα έχουν πολλές και θεμιτές βέβαια

φιλοδοξίες. Από την άποψη αυτή, λοιπόν, δύο είναι τα κύρια φαινόμενα που χαρακτηρίζουν τη σημερινή και έντονα πια παγκοσμιοποιημένη αγορά του κρασιού. Το πρώτο είναι η βιομηχανοποίηση δραστηριοτήτων που για πάρα πολλά χρόνια ήταν βιοτεχνικές και τοπικές και το δεύτερο ακούει στη λέξη μάρκετινγκ.

Στη σημερινή τμηματοποιημένη και απαιτητική λοιπόν παγκόσμια αγορά κυριαρχούν οι επιχειρήσεις κρασιού, που έχουν εξορθολογίσει την παραγωγή τους, γνωρίζουν να επικοινωνούν και βέβαια μπορούν να εφαρμόζουν αποτελεσματικές στρατηγικές μάρκετινγκ και ανοίγματος νέων αγορών. “Είτε μας αρέσει είτε όχι, στον κόσμο του κρασιού το μάρκετινγκ αποτελεί τη νέα επανάσταση και όποιος θέλει ας το καταλάβει”, μας έλεγε πρόσφατα ο Γάλλος οινοπαραγωγός της περιοχής Λανγκεντόκ στη νότια Γαλλία Αιμέ Μπριντέ και σίγουρα δεν έχει άδικο.

Όταν βλέπει κανείς πόσο γρήγορα τα κρασιά της Καλιφόρνιας, της Αυστραλίας, της Νότιας Αφρικής και της Χιλής καθιερώθηκαν στην παγκόσμια αγορά, εκτοπίζοντας Γάλλους, Ισπανούς και Ιταλούς -που κάποτε κατείχαν το 95% της αγοράς αυτής- τότε θα πρέπει να οδηγείται και στην εξαγωγή των απαραίτητων συμπερασμάτων. Διότι οι χώρες αυτές, που ξεκίνησαν τις προσπάθειές τους τα τελευταία είκοσι χρόνια, εφάρμοσαν μία αμπελουργική τακτική την οποία οι παραδοσιακοί οινοπαραγωγοί άργησαν πολύ να καταλάβουν. Αρκετοί δε, ακόμη και σήμερα, παρά τα αδυσώπητα και πεισματικά γεγονότα, δεν θέλουν να καταλάβουν. Άρα, ούτε ερμηνείες μπορούν να δώσουν.

Η ιστορία ωστόσο είναι από κάθε άποψη ξεκάθαρη. Γεννημένα στη διάρκεια της δεκαετίας του `70 από τους wine makers της Καλιφόρνιας, τα αποκαλούμενα “ποικιλιακά κρασιά” (vins de carape) επέτρεψαν σε χιλιάδες Αμερικανούς να μυηθούν στο κρασί. Τα σαρντονέ, τα μερλό, τα καμπερνέ σοβινιόν και τα σεμιλιόν, αν και ήταν γευστικώς διαφορετικά, εντούτοις επέτρεψαν στον απλό καταναλωτή να εξοικειωθεί με απλές και

σταθερές γεύσεις. Ξεκίνησε έτσι η εμπορευματοποίηση μίας ποικιλίας και μίας μάρκας με σταθερή γεύση, που χάρη στις τεχνικές μάρκετινγκ εξελίχθηκε πολύ σύντομα σε παγκόσμιο φαινόμενο. Εις βάρος όμως των Ευρωπαίων οινοπαραγωγών, οι οποίοι κατέτασσαν τα κρασιά με βάση την ονομασία προέλευσής τους. Ακόμα χειρότερα, πουλούσαν -ιδιαίτερα οι Γάλλοι- σε εξωφρενικές τιμές τα ονομασίας προελεύσεως κρασιά τους, γεγονός που σε κάποια φάση άνοιξε την όρεξη των Αμερικανών παραγωγών. Βέβαια, είναι απαραίτητο να τονιστεί ότι στη Γαλλία, όπου το σύστημα των ΑΟΟ (κρασιά ελεγχόμενης προέλευσης) έχει πάνω από εκατό χρόνια ζωής και σχολαστικής εφαρμογής, η παραγωγή κρασιών υπακούει σε πολύ αυστηρούς κανόνες. Έτσι, διαδικασίες όπως η οινοποίηση, οι στρεμματικές αποδόσεις και η αποθήκευση κρασιών ελέγχονται αυστηρά. Όμως, όλα αυτά δύσκολα τα καταλαβαίνει ο μέσος καταναλωτής, ακόμα κι αν είναι Γάλλος. Παρεμφερείς διαδικασίες παρατηρούνται και σε άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες που παράγουν κρασί, δηλαδή στην Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία. Συνεπώς οι διαδικασίες παραγωγής αλλά και ο πολυποικιλιακός χαρακτήρας της ευρωπαϊκής οινοπαραγωγής -η οποία διαθέτει πάνω από 2.500 διαφορετικές ονομασίες προέλευσης- στην ουσία υπήρξε ισχυρό όπλο μάρκετινγκ για τις εκτός Ευρώπης χώρες που παράγουν κρασιά.

Έτσι, τα είκοσι τελευταία χρόνια τα ευρωπαϊκά κρασιά έχασαν πολύ σοβαρά μερίδια αγοράς, τόσο εντός όσο και εκτός Ευρώπης. Η απώλεια αυτή υπολογίζεται στο 20% της παγκόσμιας κατανάλωσης και με βάση τα σημερινά νομισματικά δεδομένα αντιπροσωπεύει 2,8 δισ. δολάρια. Μέρος της ευθύνης για την πτώση αυτή φέρει και η πτώση της κατανάλωσης κρασιού στις μεγάλες ευρωπαϊκές οινοπαραγωγούς χώρες, με πρώτη και καλύτερη τη Γαλλία.

Μάρκετινγκ με όπλο τις νέες συνήθειες αλλά και την παράδοση

Στη χώρα του Μολιέρου, η κατά κεφαλήν κατανάλωση κρασιού από 110 λίτρα που ήταν το 1997 σήμερα έχει πέσει στα 65 λίτρα.

Γι' αυτό η μεγάλη προσπάθεια που κάνουν από πέρυσι οι Γάλλοι οινοπαραγωγοί είναι η ανάπτυξη επικοινωνιακών στρατηγικών, που θα στοχεύουν στο να συμφιλιώσουν το κρασί με τους νέους. Παράλληλα, στις μεγάλες

ευρωπαϊκές χώρες παραγωγής κρασιών, και ιδιαίτερα στην Ιταλία, γίνονται καμπάνιες που συνδέουν το κρασί με τη μεσογειακή διαίτα, τον πολιτισμό και τη μακροβιότητα. Στα πλαίσια αυτά εξάλλου αναπτύχθηκε στην Ιταλία το κίνημα “slow food”, το οποίο αναφέρεται σ' έναν τρόπο ζωής στον οποίο κυριαρχούν η απόλαυση και η ηρεμία.

“Η Ευρώπη, που καλύπτει και το 75% της παγκόσμιας παραγωγής κρασιού, είναι απα

ραίτητο να χρησιμοποιήσει σήμερα τη σχέση των “δώρων του Διονύσου” με τον πολιτισμό και με το μεσογειακό τρόπο ζωής”, μας λέει ο Γάλλος ειδικός Ζαν Φρανσουά Γκοτιέ, σύμβουλος στον Οργανισμό ONIVINS. Προσθέτει δε, πολύ σωστά κατά τη γνώμη μας, ότι το κρασί, που “γεννήθηκε” στη Μεσοποταμία αλλά αναπτύχθηκε στα παράλια της Μεσογείου, διαμέσου των αιώνων οδήγησε στη δημιουργία του “πολιτισμού του κρασιού”, που για την Ευρώπη σήμερα αποτελεί ισχυρό ατού μάρκετινγκ.

Περιττό βέβαια να τονιστεί ότι η παρατήρηση αυτή ισχύει και για την Ελλάδα, στην οποία η παραγωγή κρασιού έχει τις ρίζες της στα βάθη

της αρχαίας ιστορίας.

Σήμερα λοιπόν πολλοί Ευρωπαίοι οινοπαραγωγοί έμαθαν το μάθημα και ετοιμάζουν τις αντεπιθέσεις τους. Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει έτσι η προσπάθεια των Γάλλων οινοπαραγωγών της περιοχής Λανγκεντόκ-Ρουσιγιόν στη μεσογειακή Γαλλία, οι οποίοι επιδιώκουν, με Ισπανούς και Ιταλούς συναδέλφους τους, να καθιερώσουν σε παγκόσμιο επίπεδο το μεσογειακό κρασί τόσο ως προϊόν υψηλής ποιότητας όσο και ως μέρος της μεσογειακής διαίτας και του μεσογειακού τρόπου ζωής.

Δυστυχώς, στην προσπάθεια αυτή η ελληνική παρουσία είναι αναιμική, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια το ελληνικό κρασί έχει πραγματοποιήσει μεγάλα βήματα προόδου. Από ποιοτικής δε πλευράς, αρκετά ελληνικά κρασιά μπορούν να σταθούν πολύ καλά στις διεθνείς αγορές, αρκεί βέβαια οι επιχειρήσεις που τα παράγουν και τα εμπορευματοποιούν να οργανωθούν και να συνεργαστούν στον τομέα της επικοινωνίας.

Όταν στη διεθνή αγορά δεσπόζουν εταιρείες που εφαρμόζουν επιθετικές αλλά και γεμάτες φαντασία επικοινωνιακές στρατηγικές, η ελληνική οινική παραγωγή θα επιβιώσει μόνον μέσα από συνεργασίες και προωθητικές ενέργειες χωρίς προκαταλήψεις. Δεν θα πρέπει να ξεχνούν επίσης οι άνθρωποι του κρασιού ότι δεινοί ανταγωνιστές τους είναι επίσης τα οινοπνευματώδη ποτά και η μύρα, δύο κλάδοι που δαπανούν κολοσσιαία ποσά σε διαφήμιση, επικοινωνία και merchandising. Αντίπαλος του κρασιού είναι επίσης οι διάφορες αντιαλκοολικές εκστρατείες, οι οποίες οδηγούν στην απαγόρευση της προβολής οινοπνευματωδών ποτών και έως ένα βαθμό πλήττουν και το κρασί.

Ένα άλλο τεράστιο πρόβλημα στην παγκόσμια αγορά κρασιού είναι αυτό της ανυπαρξίας διεθνούς οινικού δικαίου, μέσω του οποίου θα προστατεύονται νομικά γεωγραφικές περιοχές, ποικιλίες, ονομασίες

προέλευσης και, γιατί όχι, κάποιες ευρεσιτεχνίες. Για την ώρα υπάρχουν αρκετές διεθνείς ρυθμίσεις σχετικές με την παγκόσμια παραγωγή κρασιών. Απομένει όμως η νομική κατοχύρωσή τους υπό τη μορφή διεθνούς δικαίου.

Όσο αυτό είναι ανύπαρκτο, στον διεθνή οινικό πόλεμο πολλά κτυπήματα θα είναι κάτω από τη μέση και κάποιοι αντί να πωλούν κρασί θα δηλητηριάζουν τον κόσμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΜΕΑ ΑΜΠΕΛΟΥ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥ

1. Στοιχεία Καλλιέργειας

Ύστερα από τη σταθερή ετήσια αύξηση που καταγράφηκε μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1980, η παγκόσμια έκταση αμπελώνων είχε πτωτική πορεία, κάτω από την επίδραση των κινήτρων που δόθηκαν προς εκριζώσεις στην Ε.Ε καθώς και της σημαντικότερης εκρίζωσης που έλαβε χώρα στην πρώην Σοβιετική Ένωση.

ΗΠΕΙΡΟΣ (Χώρα)	1986-90	1991-95	1996-00	2000	2001
ΑΦΡΙΚΗ (Ν. Αφρική)	3.800 1.000	3.440 1.020	3.200 1.120	3.430 1.240	3.470 1.260
ΑΜΕΡΙΚΗ (ΗΠΑ) (Αργεντινή) (Χιλή)	8.760 3.290 2.590 1.240	8.080 3.310 2.090 1.240	8.080 3.310 2.090 1.240	8.690 3.760 2.080 1.470	9.240 4.120 2.010 1.740
ΑΣΙΑ (Τουρκία) (Ιράν) (Κίνα)	14.220 6.360 2.280 1.480	14.040 6.150 2.440 1.530	14.590 5.840 2.740 2.180	15.430 5.750 2.770 3.080	15.900 5640 2830 3630
ΩΚΕΑΝΙΑ (Αυστραλία) (Ν. Ζηλανδία)	640 590 50	710 650 60	1.170 1.060 110	1.540 1.400 140	1.640 1.480 150
ΕΥΡΩΠΗ (Ισπανία) (Γαλλία) (Ιταλία) (Ελλάδα) (ΕΕ-15) (Βουλγαρία & Ρουμανία) (πρώην ΕΣΣΔ)	61.100 15.060 9.960 10.630 1.600 41.680 3.840 11.100	55.070 12.900 9.400 9.850 1.380 37.860 3.870 9.300	49.950 11.840 9.150 9.090 1.310 35.530 3.660 7.050	49.110 12.290 9.170 9.080 1.310 6.140 3.630 35.880	49.110 12.290 9.170 9.080 1.310 35.880 3.630 6.140
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ	88.520	81.340	77.600	78.750	78.870

Πίνακας 1: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ (*1.000 ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)

Η μείωση συνεχίστηκε, ωστόσο με μικρότερο ρυθμό, μέχρι το 1998. Ως συνέπεια το 1998, με 77,05 εκατομμύρια στρέμματα, η παγκόσμια έκταση αμπελώνων έφτασε στο χαμηλότερο σημείο από το 1950. Τη σημαντικότερη αυτή μείωση τη διαδέχτηκε μία πολύ έντονη ανάκαμψη μέχρι το 2000, κάτω από την επίδραση των εξής τριών παραγόντων:

- περιορισμός του κοινοτικού νομοθετικού πλαισίου που είχε στόχο τη χρηματοδότηση της οριστικής εγκατάλειψης της αμπελοκαλλιέργειας (1996/97 και μετά)
- πραγματοποίηση νέων φυτεύσεων στις χώρες του νοτίου ημισφαιρίου και ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, μεταξύ 1995 και 2000
- συνεχής αύξηση των κινεζικών εκτάσεων αμπελώνα, ιδιαίτερα από το 1998, η οποία συνεχίστηκε σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, τουλάχιστον έως το 2003.

Εν συνεχεία, η παγκόσμια έκταση αμπελώνων σταθεροποιείται για την τριετία 2000-02 περίπου στα 78,7 εκατομμύρια στρέμματα. Ειδικότερα, σε περίπου μια δεκαετία η έκταση της Κίνας αυξήθηκε κατά 38%, της Αυστραλίας κατά 32%, της Χιλής κατά 17% και των ΗΠΑ κατά 10%. Αντίθετα στην Ουγγαρία για την ίδια περίοδο υπήρξε ραγδαία μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων (-20%).

Παρά τη σταδιακή μείωση των εκτάσεων που καλύπτονται με αμπέλια, δεν παρατηρείται ανάλογη μείωση της παραγωγής, κάτι που οφείλεται κυρίως στη βελτίωση των συντελεστών απόδοσης των εκμεταλλεύσεων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί το προβάδισμα στις εκτάσεις με 47% σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σύμφωνα με το Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO), κατά τη διάρκεια του 2004 η Ισπανία είχε τη μεγαλύτερη σε έκταση καλλιέργεια αμπελιού (σταφύλια για νωπή κατανάλωση, για

κρασί, για σταφίδα και για χυμό). Η Ιταλία, η Κίνα και οι ΗΠΑ ακολουθούν την Ισπανία.

Διαχρονικά οι εκτάσεις των ελληνικών αμπελώνων (κυρίως από το 61 μέχρι το .80) παρουσιάζουν διακυμάνσεις. Από τα διαθέσιμα στοιχεία του Υπ.Α.Α.Τ, το 1988 σε όλη την επικράτεια υπήρχαν περίπου 1,61 εκατομμύρια στρέμματα αμπελώνων, ενώ το 1989 παρουσιάζεται μια οριακή αύξηση. Από το 1990 μέχρι το 2001, η έκταση των αμπελώνων μειώνεται, ενώ σύμφωνα με στοιχεία του 1997 η συνολική έκταση των αμπελώνων ήταν 1,32 εκατομμύρια στρέμματα. Οι προαναφερόμενοι πτωτικοί ρυθμοί της αμπελοκαλλιέργειας είναι της τάξης του 10% την τελευταία πενταετία έως το 1998.

Συγκρίνοντας τα διαθέσιμα στοιχεία για τις εκτάσεις των αμπελώνων της Ελλάδας (περίπου 1,3 εκατομμύρια στρέμματα) με τα αντίστοιχα, κράτη μέλη (Κ-Μ) της Ένωσης, η χώρα μας βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις απέχοντας κατά πολύ από τις εκτάσεις χωρών όπως η Ισπανία (περίπου 12 εκατομμύρια στρέμματα) και η Γαλλία (περίπου 9,1 εκατομμύρια στρέμματα).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	2001	2002	2003	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ
Οινοποιήσιμα	721.517	728.288	722.971	724.259
Επιτραπέζια	116.787	116.480	104.866	112.711
Σταφίδα Σουλτανίνα	274.208	276.043	239.712	263.321
Σταφίδα Κορινθιακή	184.415	182.143	179.978	182.179
<i>ΣΥΝΟΛΟ</i>	<i>1.296.927</i>	<i>1.302.954</i>	<i>1.247.527</i>	1.282.469

Πίνακας 2: ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)

Όσον αφορά στη γεωγραφική κατανομή των ελληνικών εκτάσεων, ο μεγαλύτερος αριθμός αμπελώνων (στοιχεία τριετίας 2001-03) βρίσκεται στην Πελοπόννησο με 273.580 στρέμματα, ενώ ακολουθούν η Κρήτη με 255.836 και η περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας με 196.443.

Όσον αφορά στις εκτάσεις των καλλιεργούμενων ποικιλιών της Ελλάδας, οι οινάμπελοι κατέχουν περίπου το 56% των αμπελώνων, ενώ οι υπόλοιπες εκτάσεις καλλιεργούνται με επιτραπέζιες ποικιλίες και σταφίδα. Η μέση έκταση για την Ελλάδα είναι περίπου 5 στρέμματα για τις ποικιλίες V.Q.P.R.D. ενώ για την Ε.Ε είναι 11-70 στρέμματα και για τις επιτραπέζιες ποικιλίες 4 στρέμματα για την Ελλάδα και 7-35 στρέμματα για την Ε.Ε.

Οι ποικιλίες που προορίζονται για επιτραπέζια κρασιά καταλαμβάνουν το 80% περίπου της συνολικής έκτασης των οιναμπέλων, σημειώνοντας σημαντική πτώση από το 1988. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η ενίσχυση του μεριδίου των ποικιλιών για κρασιά ποιότητας.

Η πτώση αυτή οφείλεται κυρίως στο μέτρο των επιδοτούμενων εκριζώσεων που εφάρμοσε η Κοινότητα, με σκοπό τον περιορισμό της υψηλής παραγωγής και των συσσωρευμένων αποθεμάτων.

Παγκόσμια παραγωγή σταφυλιού

Η παραγωγή σταφυλιού η οποία αυξανόταν με πολύ υψηλό ρυθμό μέχρι την αρχή της δεκαετίας το 1980, εν συνεχεία άρχισε να μειώνεται σταδιακά λόγω της μειούμενης καλλιεργούμενης έκτασης που έλαβε χώρα μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Μετά τις αρχές της δεκαετίας του 1990 η παραγωγή σταφυλιού άρχισε και πάλι να αυξάνεται με ήπιους ρυθμούς, παρόλο που συνολικά καλλιεργούμενη έκταση είχε πτωτικές τάσεις.

Το γεγονός αυτό ερμηνεύεται εν μέρει από την αύξηση των στρεμματικών αποδόσεων, αλλά και από τις ευνοϊκότερες κλιματικές συνθήκες της περιόδου, καθώς και από την ανακατανομή των

καλλιεργούμενων εκτάσεων σε περιοχές με σχετικά μεγαλύτερες στρεμματικές αποδόσεις.

Έτσι παρά την αρνητική επίδραση του φαινομένου «Ελ Νίνιο» (ιδιαίτερα στην Αργεντινή το 1998), το επίπεδο παραγωγής των αμπελιών κατέγραψε αύξηση νωπού σταφυλιού για τα έτη 1999 και 2000 (60,2 και 60,5 εκατομμύρια τόνους αντίστοιχα). Το 2001 και 2002 παρατηρήθηκε σταθεροποίηση της παραγωγής σε σχετικά υψηλά επίπεδα, περίπου στους 61,6 εκατομμύρια τόνους.

Για τα έτη 1995 έως 2002 η παγκόσμια παραγωγή φαίνεται στον πίνακα 3.

ΗΠΕΙΡΟΣ (Χώρα)	1986-90	1991-95	1996-00	2000	2001	2002
ΑΦΡΙΚΗ	2.419,5	2.618,7	3.059,3	3.208,6	3.041,9	3.296,8
ΑΜΕΡΙΚΗ	10.507,2	10.484,3	11.460,4	12.778,2	12.106,4	12.635,6
(ΗΠΑ)	5.059,9	5.281,6	5.908,4	6.973,8	5.959,6	6.657,7
ΑΣΙΑ	8.411,0	10.085,7	11.949,2	13.154,1	13.152,1	14.367,8
(Κίνα)	807,5	1.476,3	2.452,8	3.281,7	3.679,7	4.479,5
(Τουρκία)	3.316,0	3.550,0	3.600,0	3.600,0	3.250,0	3.500,0
ΩΚΕΑΝΙΑ	891,3	922,1	1.218,4	1.391,5	1.617,0	1.865,8
ΕΥΡΩΠΗ	38.398,9	31.139,3	32.296,1	34.180,0	31.461,7	29.615,9
(ΕΕ-15)	28.315,7	23.646,2	25.868,0	27.099,5	25.188,1	23.829,3
(πρώην ΕΣΣΔ)	5.741,9	3.532,7	2.439,9	2.868,9	2.365,1	2.321,7
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ	60.627,9	55.250,0	59.983,4	64.712,4	61.379,1	61.781,9

Πίνακας 3: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ ΕΤΩΝ 1986 - 2002 (*1000 ΤΟΝΟΙ)

Συνολικά η παγκόσμια παραγωγή σταφυλιών παρουσιάζει διακυμάνσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση να διατηρεί την πρωτιά, σε παραγωγή, με ποσοστό 39% για το 2002.

Παραγωγή οίνου

Κατά την περίοδο 1986-1990, η παγκόσμια παραγωγή αμπελιού είχε ραγδαία πτώση. Ειδικότερα η μέση ετήσια παραγωγή μειώθηκε από 33,4 εκατομμύρια λίτρα στα 30,4 δηλαδή - 9%. Κατά την περίοδο 1991-95 η πτωτική τάση συνεχίστηκε με μεγαλύτερη ένταση (-14%).

Από το 1995 μέχρι το 2000 υπήρξε αλλαγή από πτωτική σε ανοδική

τάση στην παραγωγή, κυρίως λόγω αύξησης της συνολικά καλλιεργούμενης έκτασης αμπελιού, με εξαίρεση το 1998 λόγω του φαινόμενου «Ελ Νίνιο». Το 2002 η παγκόσμια παραγωγή οίνου ήταν 26,1 εκατομμύρια λίτρα (-2%, σε σχέση με το 2001) και μπορεί να χαρακτηριστεί μέτρια έως μικρή σε σχέση με το μέσο όρο παραγωγής 1996-2000 που ήταν 27,3 εκατομμύρια λίτρα. Σύμφωνα με στοιχεία του FAO η παγκόσμια παραγωγή οίνου για την περίοδο 2003/04 ήταν 27,1 εκατομμύρια τόνους.

ΗΠΕΙΡΟΣ (Χώρα)	1991-95	1996-00	2000	2001	2002
ΑΦΡΙΚΗ	9.494	9.091	8.241	7.670	8.575
ΑΜΕΡΙΚΗ	42.776	44.786	46.944	46.641	44.254
(ΗΠΑ)	17.619	20.386	21.500	19.200	20.300
ΑΣΙΑ	6.968	11.764	12.525	12.694	13.093
(Κίνα)	5.140	9.581	10.500	10.800	11.200
(Κύπρος)	619	586	570	503	240
ΩΚΕΑΝΙΑ	5.253	7.948	8.665	10.880	12.379
ΕΥΡΩΠΗ	198.601	198.988	203.602	188.578	182.596
(πρώην ΕΣΣΔ)	12.814	9.141	9.372	8.995	11.104
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ	263.092	272.577	279.978	266.463	260.898

Πίνακας 6: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΑΣΙΟΥ (ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΚΑΤΟΛΙΤΡΑ)

Η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία παράγουν σχεδόν το 50% της παγκόσμιας παραγωγής, οι ΗΠΑ (το 90% παράγεται στην Καλιφόρνια) που συνεχώς αυξάνει την παραγωγή της, είναι στην τέταρτη θέση και ακολουθούν η Αργεντινή, η Κίνα και η Αυστραλία.

Τα Κ-Μ της Ε.Ε, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΙΥ, κυριαρχούν στην παγκόσμια παραγωγή κρασιού. Ειδικότερα, η Ε.Ε παράγει σχεδόν το 60% της παγκόσμιας παραγωγής, με την Ιταλία και τη Γαλλία, να αποτελούν τους σημαντικότερους (σχεδόν 34% της συνολικής), αν και σε πτωτική τάση, παραγωγούς. Η Ισπανία είναι η τρίτη, σε ποσότητα, παραγωγική χώρα με ισχυρά ανοδική τάση της συμμετοχής της στο παγκόσμιο μερίδιο από το 11% το 1996 στο 17% το 2003. Όλα τα υπόλοιπα Κ-Μ της Ε.Ε παράγουν συνολικά λιγότερο από 10% της

παγκόσμιας παραγωγής. Σημαντική παραγωγή καταγράφεται στα κράτη της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, ενώ παράλληλα διακρίνονται στην παγκόσμια αγορά ως σημαντικοί εξαγωγείς.

Συνοψίζοντας η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε) είναι παγκόσμιος ηγέτης στην αγορά κρασιού και καταλαμβάνει την πρώτη θέση σε όλους τους τομείς. Ειδικότερα:

- οι ευρωπαϊκοί αμπελώνες αποτελούν το 45% της παγκόσμιας έκτασης αμπέλων οίνου και κατά μέσο όρο σχεδόν το 60% της παγκόσμιας παραγωγής οίνου (Μ.Ο. περιόδου 2000-04, 17 εκατομμύρια λίτρα). Η κατάσταση αυτή δεν άλλαξε σημαντικά από την ένταξη των νέων Κ-Μ στην Ε.Ε δεδομένου ότι τα τελευταία παράγουν το 5% της συνολικής παραγωγής της Ε.Ε-25 σύμφωνα με στοιχεία του 2004.
- Η Ε.Ε αποτελεί το μεγαλύτερο παγκόσμιο εξαγωγέα και εισαγωγέα κρασιού. Την περίοδο 2000/03, οι εξαγωγές κρασιού είχαν κατά μέσο όρο αξία 4,5 δισεκατομμύρια € (1,4 εκατομμύρια λίτρα) και αντιστοιχούσαν στο 34% των συνολικών εξαγωγών ποτών και στο 0,4% των συνολικών εσόδων από εξαγωγές. Για την ίδια περίοδο οι εισαγωγές ανήλθαν, κατά μέσο όρο, στα 2,5 δισεκατομμύρια € παράγοντας ετήσιο εμπορικό πλεόνασμα 2 δισεκατομμύρια €

Αξιοσημείωτος είναι τέλος ο ανταγωνισμός που παρατηρείται μεταξύ των τριών κορυφαίων παραγωγών στον κόσμο (Ιταλία, Γαλλία και Ισπανία) και η συνεχής άνοδος της Αυστραλίας και της Ρωσίας στη λίστα των κορυφαίων παραγωγών καθώς και η πρόσφατη είσοδος της Μολδαβίας και της Ουκρανίας στη λίστα των είκοσι κορυφαίων παραγωγών.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Ε, στην Κοινότητα λειτουργούν περισσότερες από 2,4 εκατομμύρια εκμεταλλεύσεις οινοπαραγωγής, που

καλύπτουν 3,6 εκατομμύρια εκτάρια ή ποσοστό 2% των γεωργικών εκτάσεων της Ένωσης. Το 2006, η οινοπαραγωγή αντιπροσώπευε ποσοστό 5% της αξίας της γεωργικής παραγωγής της Ε.Ε. Η κατανάλωση οίνου στην Ένωση μειώνεται σταθερά, παρά την αύξηση των πωλήσεων των οίνων ποιότητας. Στο διάστημα της τελευταίας δεκαετίας σημειώθηκε άνοδος των εισαγωγών κατά 10% ετησίως, ενώ οι εξαγωγές αυξάνονται με αργό ρυθμό. Εάν διατηρηθούν οι τρέχουσες τάσεις, το 2010/11 το πλεόνασμα οινοπαραγωγής θα φθάνει το 15% της ετήσιας παραγωγής.

Η Ε.Ε δαπανά κάθε χρόνο περίπου μισό δις ευρώ απλώς και μόνο για να απαλλαγεί από τα πλεονάσματα οίνου για τα οποία δεν υπάρχει αγορά να τα απορροφήσει.

ΧΩΡΕΣ	2000	2001	2002	2003	2004	Μ.Ο. ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ
ΤΣΕΧΙΑ	520	545	495	510	545	523
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9.950	8.980	9.984	8.289	10.147	9.470
ΕΛΛΑΔΑ	3.558	3.477	3.085	3.815	4.295	3.646
ΙΣΠΑΝΙΑ	45.572	33.937	39.419	47.300	49.926	43.231
ΓΑΛΛΙΑ	59.740	55.339	51.966	47.519	58.845	54.682
ΙΤΑΛΙΑ	54.088	52.293	46.200	46.650	55.000	50.846
ΚΥΠΡΟΣ	570	503	240	400	414	425
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	132	135	154	123	156	140
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	4.329	5.450	3.500	3.900	5.272	4.490
ΜΑΛΤΑ	-	67	62	70	70	67
ΑΥΣΤΡΙΑ	2.337	2.531	2.599	2.556	2.734	2.551
ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ	6.694	7.790	6.651	7.283	7.483	7.180
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1.097	1.075	900	867	1.031	994
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	427	480	332	540	409	438
ΛΟΙΠΑ Κ-Μ	17	18	18	22	17	18
ΣΥΝΟΛΟ Ε.Ε-25	189.031	172.620	165.599	169.840	196.349	178.688
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2.099	2.260	2.400	2.310	-	2.267
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	5.456	5.090	5.461	5.555	-	5.391

Πίνακας 7: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΑΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (* 1.000 ΕΚΑΤΟΛΙΤΡΑ)

Για την Ελλάδα όπως και για την Ε.Ε συνολικά, ο τομέας αμπέλι - κρασί είναι εξαιρετικά σημαντικός λόγω του ότι η Ε.Ε είναι ηγετική δύναμη σε παγκόσμιο επίπεδο με το 64,7% των παγκόσμιων εξαγωγών οίνου⁴ να πραγματοποιούνται από χώρες της Ε.Ε. Πρώτη σε συμμετοχή

στις παγκόσμιες εξαγωγές, σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΟΙΥ, είναι η Ιταλία με 18,8%, ακολουθούν η Ισπανία και η Γαλλία με 17,6% και 17,4% αντίστοιχα, ενώ η Ελλάδα συμμετέχει με μερίδιο 0,2%.

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπ.Α.Α.Τ, η εγχώρια παραγωγή οίνου από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 μέχρι και το 2002 ακολουθεί, με μικρές εξαιρέσεις, φθίνουσα πορεία. Συγκεκριμένα από 5.395 χιλιάδες εκατόλιτρα (ΗΛ) την περίοδο 1980-81 μειώθηκε σε 3.987 χιλιάδες εκατόλιτρα το 1997/98 (μείωση κατά 26,1%). Συμπερασματικά, η εξέλιξη της παραγωγής οίνου στην Ελλάδα από την περίοδο 1980-81, οπότε και έγινε η ένταξη της χώρα μας στην ΕΟΚ, μέχρι και το 2002 ήταν συνολικά πτωτική.

Κατά την περίοδο 1980-1985 (με εξαίρεση το διάστημα 1982/83), η συνολική εγχώρια παραγωγή οίνου υπερκάλυπτε το όριο των 5.000 χιλιάδων εκατόλιτρων, ενώ από την περίοδο 1985-1986 και μετά η συνολική παραγωγή οίνου βρίσκεται σταθερά κάτω από το όριο αυτό. Η μειωμένη παραγωγή της περιόδου 1994/95 (περίπου 3.000 χιλιάδες εκατόλιτρα), ήταν η χαμηλότερη όλων των ετών, από το 1980 και μετά.

Αναφορικά με τη γεωγραφική κατανομή της παραγωγής οίνου στη χώρα μας για την οινική περίοδο 2001/02, προκύπτει ότι τις μεγαλύτερες ποσότητες οίνου παρήγαγαν κατά σειρά οι περιφέρειες: Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς (μερίδιο 41%), Αττικής και Νήσων (μερίδιο 30,5%) και Κρήτης (9,1%).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΟΓΚΟΣ (100ΛΙΤΡΑ)	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙΝΟΙ ΕΡΥΘΡΟΙ & ΕΡΥΘΡΩΠΟΙ	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙΝΟΙ ΛΕΥΚΟΙ
1. ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ ΟΙΝΟΙ			
α) Χωρίς γεωγραφική ένδειξη	2.796.296	906.052	1.890.244
β) Με γεωγραφική ένδειξη	387.732	169.651	218.081
γ) Ονομασία κατά παράδοση:(γ.1 + γ.2)	347.963	331	347.632
γ.1) Χωρίς γεωγραφική ένδειξη (Ρετσίνα υπόλοιπης χώρας)	327.962	331	327.631
γ.2) Με γεωγραφική ένδειξη (Τοπικοί Οίνοι: Βερντέα Ζακύνθου, Ρετσίνα Αττικής-Βοιωτίας-Εύβοιας)	20.001	0	20.001
2. V.Q.P.R.D. (ΟΠΑΠ-ΟΠΕ)	377.656	162.012	215.644
ΣΥΝΟΛΟ	3.909.647	1.238.046	2.671.601
ΓΛΕΥΚΗ ΣΤΑΦΥΛΗΣ	28.377		28.377
ΣΥΝΟΛΟ	3.938.024	1.238.046	2.699.978

Πίνακας 8 : ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2006-2007 ΣΕ 100-ΛΙΤΡΑ (Υπ.Α.Α.Τ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα, η ελληνική παραγωγή οίνου περιλαμβάνει κυρίως οίνους λευκούς (68%) και δευτερευόντως οίνους ερυθρούς και ερυθρωπούς (32%) το μερίδιο των οποίων στη συνολική εγχώρια παραγωγή συνεχώς μειώνεται. Όσον αφορά στους τύπους του παραγόμενου οίνου, η συνολική εγχώρια παραγωγή καλύπτεται σε συντριπτικό ποσοστό από επιτραπέζιους οίνους, ενώ μικρό μόνον μέρος της παραγωγής αφορά οίνους V.Q.P.R.D. (περίπου 9,5%) ποσοστό που παραμένει μάλλον σε περιορισμένο επίπεδο.

Οι ελληνικές εξαγωγές οίνου, προς τα Κ-Μ της Ε.Ε, για την πενταετία 2002-06 κυμάνθηκαν από 27 έως 30,5 χιλιάδες τόνους, με εξαίρεση το έτος 2003 όπου παρουσίασαν πολύ σημαντική άνοδο (σχεδόν διπλασιασμός σε σχέση με το 2002, 55.000 τόνους). Συγκριτικά οι εξαγωγές οίνου προς τρίτες χώρες βρίσκονται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα (Μ.Ο. πενταετίας περίπου 4.300 τόνους). Οι εισαγωγές οίνου αποτελούν περίπου το 51% της ποσότητας των εξαγωγών, ενώ το εμπορικό πλεόνασμα οίνου παρουσιάζεται σταθερά θετικό για την πενταετία, με πτωτικές τάσεις από τα 43 (για το 2003) στα 27

εκατομμύρια € (για το 2006). Οι κύριοι εξαγωγικοί προορισμοί του ελληνικού κρασιού αποτελούν η Γερμανία (με σημαντική διαφορά από τις υπόλοιπες), η Γαλλία, οι ΗΠΑ, ο Καναδάς και το Βέλγιο.

Κ.Ο.Α. Οίνου

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με δελτίο τύπου της, στις 4 Ιουλίου του 2007, ανακοίνωσε ότι ενέκρινε προτάσεις για ευρεία μεταρρύθμιση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) του οίνου. Οι προτάσεις αυτές είναι απόρροια διαλόγου με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, που διήρκησε πάνω από ένα έτος και βασίστηκε στις ιδέες που είχαν διατυπωθεί στη σχετική ανακοίνωση του Ιουνίου 2006. Οι κύριες αναμενόμενες αλλαγές, όπως αναφέρονται, συνοψίζονται στα ακόλουθα:

! Ενιαία ενίσχυση ανά εκμετάλλευση: όλοι οι αμπελώνες θα είναι επιλέξιμοι για δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης ανά εκμετάλλευση, ενώ όσοι εκριζωθούν θα πληρούν αυτομάτως τα κριτήρια ενίσχυσης, ώστε να εξασφαλιστεί η διατήρηση των εκτάσεών τους σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση.

! Τερματισμός των περιορισμών φύτευσης: το σύστημα των δικαιωμάτων φύτευσης θα παραταθεί μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το 2013, και από 1^{ης} Ιανουαρίου 2014 θα καταργηθεί, ώστε να μπορέσουν οι ανταγωνιστικοί οινοπαραγωγοί να επεκτείνουν τη παραγωγή τους. Η απόφαση για την αύξηση της παραγωγής θα εξαρτάται από την ικανότητα των παραγωγών να πωλούν τα προϊόντα τους.

! Εθνικά κονδύλια: χάρη σ. αυτά, τα κράτη μέλη θα μπορούν να προσαρμόσουν τα μέτρα στις ιδιαίτερες συνθήκες τους. Ο συνολικός προϋπολογισμός θα κυμανθεί από 634 εκατομμύρια € (το 2009) μέχρι 850 εκατομμύρια € (από το 2015 και μετά). Το διαθέσιμο για κάθε χώρα ποσό θα υπολογίζεται με βάση τις αμπελόφυτες εκτάσεις, την παραγωγή

και τις δαπάνες του παρελθόντος. Τα πιθανά μέτρα περιλαμβάνουν την προώθηση στην αγορά τρίτων χωρών, την αναδιάρθρωση/μετατροπή αμπελώνων, τη στήριξη του πρώιμου τρύγου, νέα μέτρα διαχείρισης κρίσεων (δηλ. ασφάλιση κατά των φυσικών καταστροφών) και διοικητικές δαπάνες για τη σύσταση κλαδικού ταμείου αμοιβαίας ασφάλισης.

! Μέτρα αγροτικής ανάπτυξης: πολλά από τα μέτρα που προβλέπει ο κανονισμός για την αγροτική ανάπτυξη μπορεί να ενδιαφέρουν τον κλάδο του οίνου (εγκατάσταση νέων γεωργών, καλύτερη προώθηση στην αγορά, στήριξη των ΟΠ, στήριξη για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών και της απώλειας εισοδήματος που συνεπάγεται η διατήρηση τοπίων της πολιτιστικής κληρονομιάς). Για να καταστεί δυνατή η χρήση των μέτρων αυτών, θα μεταφερθούν στον προϋπολογισμό της αγροτικής ανάπτυξης κονδύλια ύψους μεταξύ 100 εκατομμύρια € (το 2009) και 400 εκατομμύρια € (από το 2014 και μετά). Τα ποσά αυτά θα δεσμευθούν για να διατεθούν στις περιοχές οινοπαραγωγής.

! Οινολογικές πρακτικές: η αρμοδιότητα για την έγκριση νέων ή την τροποποίηση υφισταμένων οινολογικών πρακτικών θα μεταφερθεί στην Επιτροπή, η οποία θα αξιολογεί τις οινολογικές πρακτικές που αποδέχεται ο ΟΙV και θα τις προσθέτει στον κατάλογο των αποδεκτών πρακτικών της Ε.Ε. Θα επιτρέπεται η χρήση διεθνών πρακτικών οινοποιίας για εξαγωγές προς τους αντίστοιχους προορισμούς και θα συνεχιστεί η απαγόρευση των εισαγωγών γλεύκους για οινοποίηση και της ανάμιξης οίνων της Ε.Ε, με εισαγόμενους.

! Βελτίωση των κανόνων επισήμανσης: Η έννοια των οίνων ποιότητας της Ε.Ε θα βασίζεται στη γεωγραφική προέλευση (οίνος ποιότητας παραγόμενος σε καθορισμένη περιοχή). Οι οίνοι με γεωγραφική ένδειξη θα υποδιαιρούνται σε οίνους Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης και Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης.

Οι ετικέτες θα είναι απλούστερες και θα επιτραπεί για πρώτη φορά η αναγραφή της ποικιλίας αμπέλου και του έτους συγκομιδής, προκειμένου για οίνους χωρίς γεωγραφική ένδειξη, ώστε να ικανοποιηθεί η καταναλωτική ζήτηση για μονο-ποικιλιακά κρασιά.

! Προώθηση και ενημέρωση: η Επιτροπή σκοπεύει να υλοποιήσει πολιτική προώθησης και ενημέρωσης, η οποία περιλαμβάνει προϋπολογισμό 120 εκατομμύρια € που θα αντληθούν από τα εθνικά κονδύλια, για μέτρα προώθησης σε τρίτες χώρες, με συγχρηματοδότηση 50 % από την Ε.Ε. Θα δρομολογηθούν νέες ενημερωτικές εκστρατείες στην Ε.Ε για τους οίνους με γεωγραφική ένδειξη και για την κατανάλωση οίνου με σύνεση/μέτρο (στην περίπτωση αυτή προβλέπεται συγχρηματοδότηση 60%).

! Προστασία του περιβάλλοντος: η επιλεξιμότητα όλων των αμπελόφυτων εκτάσεων για το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης θα έχει ως αποτέλεσμα την ευρύτερη εφαρμογή των περιβαλλοντικών προτύπων στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης. Η πολλαπλή συμμόρφωση θα ισχύει για όλες τις εκτάσεις υπό καθεστώς εκρίζωσης. Θα προβλέπονται ελάχιστες περιβαλλοντικές απαιτήσεις για την εκρίζωση, την αναδιάρθρωση και τον πρώιμο τρύγο, και αυξημένοι χρηματοδοτικοί πόροι για γεωργο-περιβαλλοντικά μέτρα στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

! Καθεστώς εκρίζωσης: Θα χορηγείται πριμοδότηση εκρίζωσης στους παραγωγούς που επιθυμούν να αποσυρθούν από τον κλάδο. Το πρώτο έτος, η πριμοδότηση θα είναι κατά 30% υψηλότερη από τα σημερινά επίπεδα, ενώ θα μειώνεται προοδευτικά κατά τα πέντε έτη ισχύος του καθεστώτος, ώστε να ενθαρρυνθεί η υιοθέτησή του από το πρώτο έτος. Για να αποφευχθούν τα κοινωνικά ή περιβαλλοντικά προβλήματα, θα επιτραπεί στα Κ-Μ να περιορίζουν την εκρίζωση σε αμπελώνες ορεινών περιοχών και όπου η κλίση του εδάφους είναι

μεγάλη, καθώς και σε περιβαλλοντικά ευπαθείς περιοχές και να σταματούν την εκρίζωση όταν η συνολική έκταση φθάνει το 10% της έκτασης των αμπελώνων της χώρας. Συνολικά, πρέπει να εκριζωθούν 2.000.000 στρέμματα. Ο σχετικός προϋπολογισμός θα μειωθεί από 430 εκατομμύρια € το πρώτο έτος σε 59 εκατομμύρια € το πέμπτο και τελευταίο έτος, ενώ η μέση πριμοδότηση θα μειωθεί από 717,4 €στρέμμα το πρώτο έτος σε 293,8 €στρέμμα το πέμπτο.

! Κατάργηση των μέτρων διαχείρισης της αγοράς (από τη πρώτη μέρα ισχύος της μεταρρύθμισης) όπως: απόσταξη κρίσης, στήριξη για την απόσταξη υποπροϊόντων, απόσταξη εδώδιμης αλκοόλης και σταφυλιών διπλής χρήσης, ενισχύσεις ιδιωτικής αποθεματοποίησης, επιστροφές κατά την εξαγωγή, ενισχύσεις για τα γλεύκη που προορίζονται για εμπλουτισμό του οίνου.

! Απαγόρευση του εμπλουτισμού με ζάχαρη: η χρήση ζάχαρης για εμπλουτισμό του οίνου θα απαγορευθεί από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της μεταρρύθμισης. Η διεργασία αυτή δε συνάδει με τους ορισμούς ούτε του OIV ούτε της E.E. Η κατάργηση της γλύκανσης και των ενισχύσεων για τα γλεύκη θα επιτρέψει τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ Βορρά και Νότου. Στο εξής, όλοι οι παραγωγοί θα παρασκευάζουν οίνο μόνο από σταφύλια και από μη επιδοτούμενα γλεύκη.

Προβλήματα - προοπτικές

Ο τομέας αμπέλου και οίνου δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα σχετικά με άλλους τομείς, τόσο στην καλλιέργεια όσο και στην εμπορία. Οι εδαφοκλιματικές συνθήκες στη χώρα μας συμβάλουν μέγιστα στην καλλιέργεια και στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων.

Ωστόσο ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που εμφανίζεται τόσο στην Ελλάδα όσο και στην E.E είναι η σώρευση αποθεμάτων οίνου

(ιστορικά ρεκόρ). Επίσης ιδιαίτερη σημασία έχει ότι τα προγράμματα αναδιάρθρωσης της ΚΟΑ αμπελοοινικού τομέα, δε συνέβαλαν στην ουσιαστική μείωση του κόστους παραγωγής, ενώ σε ότι αφορά τα επιτραπέζια σταφύλια παρατηρούνται ιδιαίτερα χαμηλές τιμές πώλησης.

Επισημαίνεται ακόμη ότι βασικό πρόβλημα υφίσταται στην εφαρμογή της Εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας στα πλαίσια της χρήσης του νέου Αμπελουργικού Μητρώου που παρουσιάζει σπουδαία σφάλματα κυρίως όσον αφορά στην ταυτοποίηση των αγροτεμαχίων.

Εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο του τομέα είναι ότι τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα παρατηρείται τάση εγκατάλειψης της καλλιέργειας καθώς και η συνεχόμενη αύξηση των ανταγωνισμού κυρίως από τις τρίτες χώρες. Στα πλαίσια αυτών των ευρύτερων δυσκολιών που απαντούν σε γενικές γραμμές και στην Ε.Ε γίνεται και η αναθεώρηση της ΚΟΑ οίνου.

Στα πλαίσια αναμόρφωσης της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) για τα οπωροκηπευτικά που αφορά μεταξύ άλλων τη σταφίδα και τα επιτραπέζια σταφύλια, η οποία έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, κυρίαρχος παράγοντας είναι ότι οι Ομάδες Παραγωγών του Καν. 2200/96 ισχυροποιούνται ακόμη περισσότερο, αφού τα ποσοστά ενίσχυσης για υλοποίηση δράσεων θα αυξηθούν, και οι διαδικασίες σύστασης και λειτουργίας των Οργανώσεων Παραγωγών θα απλουστευθούν.

Σε ότι αφορά την προβλεπόμενη μεταρρύθμιση της ΚΟΑ οίνου, καθοριστικό στοιχείο της αποτελεί η καλύτερη αξιοποίηση του προϋπολογισμού (ο οποίος αναμένεται να παραμείνει στα ίδια επίπεδα 1,3 δις €), και κατά συνέπεια η κατάργηση όλων των μη αποδοτικών μέτρων στήριξης της αγοράς (π.χ. διάφορες ενισχύσεις για απόσταξη και ιδιωτική αποθεματοποίηση, επιστροφές κατά την εξαγωγή κλπ.).

Ο τομέας των νωπών σταφυλιών, σταφίδας και οίνου, θα ενισχυθεί με την εφαρμογή των νέων Κοινών Οργανώσεων Αγοράς

(Οπωροκηπευτικών και Οίνου), που προβλέπουν, μεταξύ άλλων, τρόπους διεύρυνσης των αγορών και αύξησης της κατανάλωσης. Ειδικότερα, τα πλεονεκτήματα και η δυναμική που προδιαγράφονται από την εφαρμογή των νέων ΚΟΑ είναι:

- Ø να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα του τομέα και ο προσανατολισμός του προς την αγορά, τόσο της Κοινότητας όσο και του εξωτερικού,
- Ø να περιοριστούν, οι λόγω των κρίσεων, διακυμάνσεις του εισοδήματος των παραγωγών οπωροκηπευτικών,
- Ø να εξισορροπηθεί η προσφορά με τη ζήτηση στον τομέα του οίνου,
- Ø να διατηρηθούν οι καλύτερες παραδόσεις της οινοπαραγωγής ,
- Ø να ενισχυθεί ο κοινωνικός ιστός των αγροτικών περιοχών,
- Ø να συνεχιστούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται ήδη στον τομέα για τη διαφύλαξη και την προστασία του περιβάλλοντος,
- Ø να απλοποιηθούν και αν είναι δυνατόν να περιοριστούν οι διοικητικές διατυπώσεις για όλους τους ενδιαφερόμενους.

5. Στρατηγική για την ενδυνάμωση του τομέα

Με βάση τα προαναφερόμενα προβλήματα και τις προοπτικές του τομέα διαμορφώνεται μια στρατηγική, η οποία φιλοδοξεί να διατηρήσει τον τομέα σαν έναν από τους σημαντικότερους της πρωτογενούς παραγωγής, προσδίδοντας του την απαραίτητη ώθηση ώστε να καταστεί ακόμη πιο ανταγωνιστικός.

Για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου αναφέρονται οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων – καλλιεργητικές πρακτικές

Αναδιάρθρωση ποικιλιών αμπέλου με βάση τη ζήτηση της εγχώριας

και διεθνούς αγοράς. Ειδικότερα προτείνονται:

Εκριζώσεις με την αρχή της επικουρικότητας του κράτους μέλους

Ως προς τα επιτραπέζια σταφύλια, επέκταση της καλλιέργειας με νέες άσπερμες πρώιμες ποικιλίες, προσαρμοσμένες στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της κάθε περιοχής, οι οποίες παρουσιάζουν μεγαλύτερη δυναμική (παραγωγή, ποιότητα) και έχουν μεγαλύτερη ζήτηση κυρίως στο Εξωτερικό (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο κλπ.).

Παραγωγή υγιούς και πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού, κυρίως ελληνικών ποικιλιών αμπέλου.

Αντικατάσταση της αμπελλοκαλλιέργειας και ιδιαίτερα των ποικιλιών παραγωγής σταφίδας (Κορινθιακή-Σουλτανίνα) με ποικιλίες αμπέλου για νωπή κατανάλωση.

Εναλλακτική ξηρική καλλιέργεια είναι η ελαιοκαλλιέργεια.

Υποδομές πρωτογενή τομέα

- Ø Μελέτη διεύρυνσης δυνατοτήτων και προϋποθέσεων αναδασμού γεωργικής γης, όπου είναι εφικτό.
- Ø Ενισχύσεις των οινοποιείων για περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων (κυρίως οινολασπών) που προέρχονται από την παραγωγική διαδικασία.
- Ø Ίδρυση εργαστηρίων εδαφολογικών αναλύσεων σε κάθε Νομό.

Βελτίωση της προστιθέμενης αξίας - μεταποίηση - τυποποίηση

- Ø Παροχή κινήτρων για τη δημιουργία οινοποιείων τοπικής εμβέλειας που θα αξιοποιούν την τοπική παραγωγή, με στόχο τη στήριξη των ορεινών και των νησιωτικών περιοχών της χώρας.
- Ø Εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων οινοποιείων (κτηριακός - μηχανολογικός εξοπλισμός) για βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας των παραγομένων προϊόντων.

- Ø Ίδρυση οινοποιείων, σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις για την επεξεργασία σταφυλιών βιολογικής καλλιέργειας.
- Ø Στον τομέα της μεταποίησης σταφίδας προτείνεται η παραγωγή προϊόντων μεγάλης προστιθέμενης αξίας (π.χ. σταφίδα με ξηρούς καρπούς (mix fruit) ή σταφίδα με άλλα φρούτα).

Συστήματα διαχείρισης ποιότητας

Εφαρμογή Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της παραγωγής (κατά τα πρότυπα του ΟΠΕΓΕΠ και του πρωτοκόλλου ..EUREPGAP..) στον πρωτογενή τομέα της καλλιέργειας οινάμπελων, των επιτραπέζιων ποικιλιών και των ποικιλιών παραγωγής σταφίδας, κυρίως σε περιοχές που εμφανίζουν δυναμική, με στόχο την ορθή εφαρμογή διαχείρισης του εδάφους, φυτοπροστασίας, λίπανσης και τέλος συγκομιδής. Κατά αυτό τον τρόπο παράγονται ανταγωνιστικά προϊόντα, ασφαλή, ποιοτικά με σεβασμό στο περιβάλλον και στο ανθρώπινο δυναμικό, με στόχο την αειφορία και τη μείωση κόστους του παραγόμενου προϊόντος. Οι παραγωγοί που θα ενταχθούν στο σύστημα πιστοποίησης και συγκεκριμένα με το πρωτόκολλο της ..EUREPGAP.. και σύμφωνα με το πρότυπο IFS (International Food Standard), για τις εμπορικές εταιρείες, θα εξασφαλίσουν τις εξαγωγές τους στις μεγάλες εμπορικές αλυσίδες της Ε.Ε, δεδομένου ότι το ..EUREPGAP.. είναι το μόνο αναγνωρισμένο πρωτόκολλο σε όλη την ΕΕ.

Εμπόριο, προώθηση και προβολή

Κοινή στρατηγική μάρκετινγκ με στόχο την προώθηση του ελληνικού κρασιού στην παγκόσμια αγορά.

Ενίσχυση των φορέων παραγωγής και διακίνησης με στόχο την προβολή του προϊόντος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Κατάρτιση Ολοκληρωμένων Επιχειρησιακών προγραμμάτων Οίνου (ΟΕΠΟ) με σκοπό την προώθηση των ελληνικών οίνων στην εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά, και συμμετοχή των παραγωγών σε προγράμματα βελτίωσης της ποιότητας της παραγωγής τους.

Ανάπτυξη εμπορικού σήματος και ετικέτας αντίληψης της ποιότητας (brand name).

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων από τον Ελληνικό Οργανισμό Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ) για την προώθηση του κρασιού στις διεθνείς αγορές.

Αξιοποίηση παραδοσιακών χώρων (κελάρια, επισκέψιμα οινοποιία, κλπ.).

Προβολή των κατά τόπους ποιοτικών οίνων (π.χ. Οίνος Μαρόνεια - Ισμαρικός Οίνος, Νεμέα κ.λπ.).

Ένταξη της παραγωγικής διαδικασίας της αμπελοκαλλιέργειας στον τομέα του αγροτουρισμού.

Δημιουργία ειδικών Θεματικών Πάρκων αναψυχής, ενημέρωσης σε γεωργικές εργασίες, παραδοσιακές μεθόδους παραγωγής και μεταποίησης αμπέλου σε κρασί.

Ενέργειες κατάρτισης - εκπαίδευσης - ενημέρωσης - συμβουλευτικές υπηρεσίες

Προώθηση προγραμμάτων για εκμάθηση των βασικών καλλιεργητικών πρακτικών του αμπελιού, βιολογικής γεωργίας στο αμπέλι και μεθόδων ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Ενίσχυση δράσεων ανταλλαγής τεχνογνωσίας.

Εκπαίδευση παραγωγών στην καλλιέργεια επιτραπέζιων ποικιλιών αμπέλου με λογότυπο ποιότητας.

Εκπαίδευση των αγροτών σε ζητήματα αγροτικής πολιτικής και οικονομίας.

Εκπαίδευση σε βασικές εφαρμογές Η/Υ και εξοικείωσή τους με αυτές.

Ενημέρωση σχετικά με την παροχή ενισχύσεων για την υιοθέτηση γεωργικών μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον.

Ενημέρωση για τα προγράμματα προώθησης που πραγματοποιούνται από τον Ελληνικό Οργανισμό Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ), την Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου (ΕΔΟΑΟ) και το Υπ.Α.Α.Τ για την προώθηση του κρασιού στις διεθνείς αγορές.

Συμπράξεις - δικτυώσεις (clusters)

Δικτύωση των επιχειρήσεων στα πλαίσια χαλαρών συνεργασιών και της δημιουργίας διεπαγγελματικών οργανώσεων ανά προϊόν.

Συνενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών, για τη δημιουργία βιώσιμων και ανταγωνιστικότερων σχημάτων.

Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ μεγάλων και μικρών οινοποιείων.

Ενίσχυση για δημιουργία Ομάδων Παραγωγών και συνενώσεις αυτών.

Λοιπές δράσεις

Υψηλότερο επίπεδο επενδύσεων για τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων και την παρακολούθηση της εξέλιξης της αγοράς.

Διατήρηση παραμέτρων παραγωγής που σχετίζονται με τις παραδοσιακές πρακτικές, τον ανθρώπινο παράγοντα αλλά και την ασφάλεια και προστασία του καταναλωτή από την παραπληροφόρηση

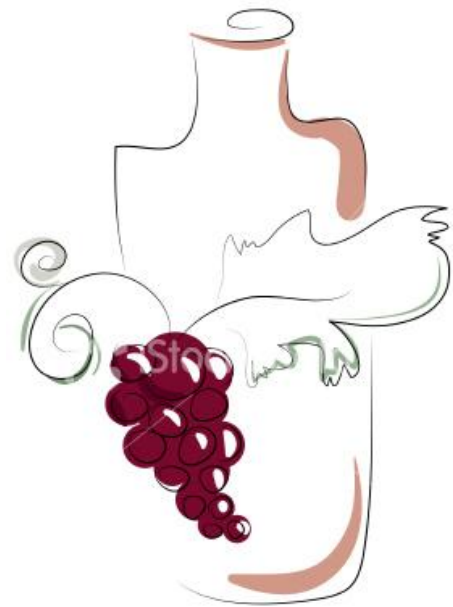
Παραγωγή συμπυκνωμένου γλεύκους και συμπυκνωμένου ανακαθαρισμένου γλεύκους

Αύξηση παραγωγής χυμού σταφυλής

Παρεμβάσεις στο νομικό πλαίσιο του οινικού τομέα

Αλλαγή του ισχύοντος νομικού πλαισίου του οινικού τομέα ώστε να εναρμονιστεί με την κοινοτική νομοθεσία και να καταστεί πιο αποτελεσματική η λειτουργία των ελεγκτικών αρχών.

Συστηματικός έλεγχος των οινοποιητικών μονάδων και απογραφή αυτών, με στόχο την λειτουργία και παραγωγή προϊόντων σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Βιβλιογραφία

1. Ζαρμπούτης Γ. «Στοιχεία Αμπελουργίας και Οινολογίας», Εκδόσεις ΙΩΝ, 2003
2. Στακιρης Αργ. «Ελληνική Οινογνωσία», Εκδόσεις Ψυχαλου, 2006
3. Χατζηνικολάου Δημ. «Οίνος και Αίνος», Εκδόσεις Οίνος ο Αγαπητός, 2004.

Διαδίκτυο

www.gourmet.gr

w4u.exi.gr

www.wines.gr

www.auwines.gr

www.in2life.gr

www.wineroads.gr

www.panepo.gr

www.agrotypos.gr

www.greekwine.gr

www.winagric.gr

www.greekretail.gr

